

Zdravíme
Jarmilu Kosovou
z Ohia

50 centů

TELEFONY:
(708) 749-1891
(708) 749-1898

6426 WEST
CERMAK ROAD
BERWYN, IL.
60402

(USPS 002670)

DENNÍ HLASATEL

THE OLDEST CZECHOSLOVAK DAILY NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

Czechoslovak Daily Herald

VOL. XCVIV

SECOND CLASS
POSTAGE PAID AT
BERWYN, ILLINOIS

Established 1891

TUESDAY, JANUARY 24, 1991

Válka

WASHINGTON - D.C.

Napětí tvoří základ spolupráce kongresu a spojenců ve válce v Perském zálivu. Zákonomárci obviňují administraci z pokusů o zakrytí gigantických výloh konfliktu. Předsedové rozpočtového výboru v senátě a v Domě zástupců hrozí žalobou, aby si vynutili plné odhalení. Předseda z Domu zástupců měl být informován již v pátek. Podpoře politiky Sovětů v zálivu se dostalo uznání, ale může mít také svůj rub. Spolupráce může zesílit Bushův instinkt, aby se vyhnul ostré srážce z příčin dnešní situace v baltických státech, ale tím může ještě více podráždit zákonodárce. Nová starost kongresu: Jak udržet dohromady arabské spojence, jestliže Izrael se rozhodne k odvetě proti Iraku za jeho odstřelování izraelských měst.

Američtí vojáci stojí před baterií protiraketových Patriotů v Izraeli.

Kvalitnější síla omezí ztráty

Adm. Zumwalt, Jr. a J.G. Zumwalt

Dvacet námořníků zemřelo v izraelském převozním člunu, který se převrhl, když se s nimi vracel k jejich letadlu. Tento člun operuje ve Středozemním moři v americkém loďstvu - U.S. South Fleet a bývala by tam byla za každých okolností. Ale media, dychtivá zdůraznit špatné zprávy zařazuje tuto tragickou smrt jako část operace Desert Shield. Totéž platí o námořních ztrátách v době míru v americké flotile v Pacifiku. Zprávy však neobsahují fakt, že toto byl rok s nízkými ztrátami na životech co se týče operací námořnictva. Sublimní zpráva v takovém reportování ztrát je, že je to teprve začátek - a že válečné ztráty na životech budou obrovské, jestli se prezident Bush rozhodne bojovat proti Husseinovi.

Nemajíce přístup k jakýmkoliv tajným válečným plánům, pokusme se navrhnout, co by opatrný a zkušený vojenský velitel volil dělat, aby dosáhl rychlého úspěchu s co nejmenšími ztrátami.

Pokr. na str. 5

Národ prohrává válku s kriminalitou

James J. Kilpatrick

Washington, 26. prosince - A už je to tu zase. Až budou v lednu znovu pokračovat procesy, Nejvyšší soud vyslechne dva případy, ze kterých laik patrně bude lézt po zdi, aby se dopátral zdravého rozumu. Jak jste asi uhodli, případy pojednávají o pravidle o vyloučení (Exclusionary rule).

V jednom případě jde o Charlese Stevena Aceveda, který se nechal natchytat s množstvím marihuany ve svém sáčku na jídlo a v tom druhém o mladistvého delikventa Hodaiho D., který vzal do zaječích, když uviděl policejní auto. V obou případech otázka zní - může soud přijmout takto získané důkazy?

V posledních letech prošel Nejvyšší soud opakovanými agóniemi nerozhodnosti nad pravidlem o vyloučení. Rozhodnout o tom, co je "rozumné" pátrání

Pokrač. na str. 3

Americké možnosti podpory mírových změn jsou malé

Cal Thomas

27. prosince - Mnoho expertů nabízí stále znalečtější expertízy budoucnosti Sovětského svazu ve světle demise ministra zahraničí Eduarda Ševrnadzeho z minulého týdne, ale v důsledku jejich opakované naivity, zbožných přání a obyčejné pomýlenosti, bychom měli přijímat obezřetné názory těchto věštců.

Walter Duranty z New York Times prohlásil v třicátých letech, když předpovídal úspěch sovětského experimentu, "Sázím na Stalina".

Zastánkyně komunistů Anna Louise Strongová poznamenala: "Nesmíme dělat ze Stalina boha, na to je moc cenný".

Moderní experti mají podobně slabé prognostické výsledky.

Seweryn Bialer, profesor politických věd na Columbijské univerzitě, předpověděl v článku uveřejněném v roce 1982 ve Foreign Affairs: "Sovětský svaz není a ani v průběhu příští dekády nebude otřásán opravdovou

Pokr. na str. 5

Hospodářská budoucnost východní Evropy

(Z. deníku komentátora)

Jaroslav Moudrý

Ve Wall Street Journalu ze dne 11. ledna vyšla velmi zajímavá úvaha z pera pana Fredericka Kempeho. V ní, pod provokativním titulkem "Východní Evropa nabízí investorům velký zisk či nebezpečí", zabývá se autor hospodářskou budoucností zemí, které žily po dobu čtyřiceti pěti až do sedmdesátí let za Velkou čínskou zdí. Pro lepší porozumění tématice, která nás velmi zajímá a vždy bude, pokud bude naděje, že věci mohou být lepší, dovoluji si přinést několik výňatků.

"... V roce 1247 tatarští kočovníci zpusťovali toto město ležící na Dunaji. O sedm a půl století později maďarští obchodní vládní představitelé žertují, že jim vše odpustí, opatří-li jim Tataři nějaký olej. Maďarští představitelé říkají,

Pokrač. na str. 4

Zprávy ZE SVĚTA

JERUSALEM · IZRAEL

Irak vyslal na Izrael raketové střely, což je pokládáno za vystupňování války v Perském zálivu. Útok může donutit Pentagon, aby pozměnil své útočné plány proti Iraku, jehož válečný stroj přežil počáteční útok vedený Spojenými státy. President Bush prohlásil, že Aliance bude pokračovat ve svých úderech na Irak až bude poražen. Dle sdělení izraelského vyslanectví ve Washingtonu Irakem bylo vystřeleno při nejmenším 15 dálkových střel a z nich 8 zasáhlo vnitřek země. Izraelští představitelé oznámili, že střely zasáhly Tel Aviv, Jerusalema, Haifu a některé neobydlené oblasti. Jak se shodují všechny zdroje zpráv v čele s CNN, dokonce i v samotném Izraeli povstal zmatek, zda střely nesou náklad otravného plynu. Obyvatelstvu bylo sděleno, aby natáhlo plynové masky. Dokonce i reportéři byli nuceni mluvit do mikrofonů a telefonů s maskami na obličejích... Za hodinu byl rozkaz odvolán. Vyskytlo se několik domněnek, že zřejmý zmatek byl uměle způsoben, aby byla vyvolána válečná histerie, jako se tomu děje ve Spojených státech, kde lidé začli kupovat plynové masky. Irak se nachází ovšem téměř na druhé straně zeměkoule, má 17 milionů obyvatel a v důsledku toho velmi omezený arsenál.

Do Izraele byly narychlo dovezeny americké střely typu "Patriot", které jsou umístěny na zemi a jejichž úkolem je zachytit protivníkovu střelu - původně byly plánovány na obranu proti letadlům... Budou obsluhovány americkou armádou. Ihned se vyskytly hlasy, které upozorňují, že střela vyslaná z izraelského území a obsluhovaná americkou posádkou může zavdat příčinu ke zhroucení se koalice. Jak známo základní podmínkou koalice je, že Izrael nezaútočí na žádný arabský stát, jak president Bush opakuje Izraeli téměř každý den. Střela vyslaná z izraelského území je zřejmě porušením této podmínky. Washingtonští oficiální činitelé potvrdili domněnky, že po útoku na

Izrael nedocílí Spojené státy jednoduchého, rychlého a snadného vítězství v Zálivu, vzdor počátečnímu úspěchu amerických letadel. Vyhlička na pozemní válku není nikomu příjemná, neboť znamená i předem zajištěným vítězstvím USA, velké ztráty na životech, což může oslabit národní frontu, která je i po pochybných výzkumech veřejného mínění rozdělena v poměru asi 48 k 52%. Druhé a hlavní nebezpečí prodloužené války i na pár měsíců, definitivně ohrozí Koalici.

MOSKVA · SSSR

Kremľ slíbil, že jeho vojska nezaútočí na litvinský parlament. Vzdor všem ujištěním předaným zástupcem sovětského ministra obrany, obyvatelé Litvy se obávají z násilné akce se strany sovětské vlády. Jejich obava je o to větší, že svět soustřeďuje svoji pozornost na válku v Perském zálivu. Mimo Spojených států, které varovaly Gorbačov, že v případě násilí ukončí nedávno začatou pomoc ve formě zasilání potravin do SSSR, dalším kdo se ozval bylo ES. V Paříži pohrozilo, že zastaví veškerou pomoc Sovětům, včetně naléhavých zásilek potravin. Zatím od sousedů Litvy, z Lotyšska a Estonska je hlášen klid. Podle sdělení oficiální tiskové

kanceláře SSSR TASS, sovětské vojenské velitelé dosáhli s estonskými představiteli dohodu na otázku povinných odvodů estonské mládeže. Z diplomatických kruhů je hlášeno, že Sovětský svaz odmítl návrh podporovaný Spojenými státy, Kanadou a evropskými národy na mezinárodní konferenci, která by se zabývala nedávnou vojenskou akcí v baltických zemích...

PRETORIE · JIŽNÍ AFRIKA

Mandela a Buthelezi se mají sejít dne 29. t.m. Tato zpráva vzbudila naději na dohodu mezi těmito dvěma soupeřícími skupinami. Tito dva afričtí vůdci se nesetkali od té doby, kdy Mandela byl poslán v roce 1962 vládou do žaláře. Od svého propuštění ze žaláře v minulém roce, vůdce Afrického národního kongresu se stranil jakýchkoliv rozhovorů s Buthelezi, který stojí v čele Inkathaů.

NEMECKO

V Německu je nasazeno 500 až 700 pracovníků sovětské tajné služby (KGB). Řekl to v rozhovoru pro včerejší Berliner Zeitung bývalý důstojník KGB Oleg Gordijevskij, který v roce 1985 uprchl ze SSSR. Někdejší sovětský špión rovněž nepřímou potvrdil, že v Německu pracují také důstojníci americké a britské rozvědky. Jejich počet je však natolik nízký, že "by se o tom nejlépe nemělo vůbec mluvit"!

CENOVÁ LIBERALIZACE V ČR

V hodinářství v Opletalově ulici se opravy hodinek zdražily o 12% a stouply ceny na pásky na hodinky. Větší změny byly ve vinárně Best u býv. Divadla hudby. Cena dvou deci Vavříneckého z 15.80 Kčs na 21.00 Kčs, 1 hamburger z 10.20 na 16.90, oblíbené víno Blatnička zdražilo o 90 haléřů. První den r. 1991 se zdražily cigarety. V nejbližším stánku na Václavském náměstí stojí Petry 16 Kčs a Sparty 18 Kčs, zatím o 100 m dále se prodávají Petry za 18.70, Sparty měkké za 21.00 a tvrdé za 22.20

Kčs. Nejdražší v celé Praze je mléčná jídelna na rohu Václavského náměstí a Opletalovy ulice. Kostka másla je za 25.00 Kčs, houska s máslem za 3.70 Kčs, vajíčkový chléb za 6.30, hermelínový chlebiček za 7.50 a šunkový za 10.50 Kčs. Dům potravin v Praze na př. cena tvrdých sýrů, uzený a eidam je zde o 7 Kčs nižší než v prodejních Potravinových centrech. Máslo v Domě potravin stojí 22.50 Kčs.

STOCKHOLM · ŠVEDSKO

Švédský socialism nabývá nové a pravdivé podoby. Dle švédské statistiky počet firem, které požádaly v roce 1990 o povolení bankrotu se závratně zvýšil o 44%, což znamená ostrý přírůstek od roku 1989, kdy o podobné řešení obchodní problematiky požádalo 6,879 firem proti 9,887 v roce 1990. To znamená, že jedna z 56 společností má problém. Většina bankrotů byla zaznamenána ve větších městech. Ve Stockholmu jedna z 37 společností se položila. Celkový počet úpadků, obchodních a soukromých vzrostl ze 7,714 v předcházejícím roce na 10,796 v roce 1990. Statistická agentura dodává, že celkový počet ztracených pracovních příležitostí - 40 hodin týdně - vzrostl, díky bankovním úpadkům, o 71%, což znamená 25,512 nezaměstnaných. Jde o nejvyšší počet v posledních devíti letech.

BERLÍN · NEMECKO

Německý nový parlament jmenoval dřívějšího kancléře Západního Německa Helmuta Kohla, aby pokračoval ve vedení spojeného národa. Německý první svobodně zvolený parlament po šedesáti letech rozhodl se v poměru 378-257 pro Kohla, který dovedl Německo k plnému sloučení za dobu kratší než jeden rok po odstranění berlínské zdi hanby.

Americký voják připevňuje 500-liberní bomby pod křídla letounu A6 Intruder na letecké základně v Zálivu. Americká letadla pokračovala v hledání a ničení irackých raket.

Czechoslovak Daily Herald
DENNÍ HLASATEL
Established 1891

6426 W. CERMAK ROAD, BERWYN, IL. 60402
TEL.: (708) 749-1891 and 749-1898
Second class postage paid at Berwyn, Illinois
Published Tuesdays, Thursdays and Sundays, except holidays

SUBSCRIPTION PRICES (CENY PŘEDPLATNÉHO):

UNITED STATES		CANADA (in US Dollars)	
Daily and Sundays (Denní a Nedělní)	Sunday Only (Nedělní pouze)	Daily and Sundays (Denní a Nedělní)	Sunday Only (Nedělní pouze)
3 months \$25.00	\$15.00	3 months \$ 35.00	\$18.00
6 months \$42.00	\$25.00	6 months \$ 55.00	\$30.00
12 months \$80.00	\$42.00	12 months \$100.00	\$52.00

Denní a Nedělní Hlasatel je otevřenou tribunou pro všechny čtenáře, bez rozdílu politické či spolkové příslušnosti a náboženského vyznání. Upozorňujeme, že redakce se nemusí vždycky s uveřejněním článků stotožňovat. Redakce si vyhrazuje právo zkracovat zaslané články. Zaslané rukopisy se nevracejí. Za změnu adresy účtujeme \$3.00.

OVERSEAS in US Dollars	
3 months \$ 22.00	\$22.00
6 months \$ 30.00	\$35.00
12 months \$ 125.00	\$65.00

Úřad s mnoha otazníky

Absolventi vysoké školy KGB pracovali na důležitých místech

V poslední době se několik politiků vyjádřilo k odvolání Jiřího Mullera z funkce ředitele Úřadu pro ochranu ústavy a demokracie. Prvním z nich byl federální ministr vnitra Ján Langoš, který na své tiskové konferenci mimo jiné řekl: "Bezprostředním důvodem, proč jsem pana Mullera odvolal z funkce, byl zmatek, který způsobil v parlamentu. Tam totiž nesprávně interpretoval průběh ministerské porady. Úřad se začal rozpadat a proto abych tomu zamezil, jsem musel takto rozhodnout". Pan Langoš poté mluvil o nutnosti zjednodušit stávající struktury ministerstva a Úřadu, přizpůsobit je jednorázovým úkolům a umožnit jejich dokonalou kontrolu. Na jednom briefingu Občanského fóra se k věci vyslovil i člen branného a bezpečnostního výboru Sněmovny lidu Albert Černý: "Na poradě poslanců členů branně bezpečnostních výborů s panem ministrem Langošem jsme se dozvěděli v podstatě to, co bylo publikováno v tisku. Poslanci našich výborů vykonávají kontrolní činnost prostřednictvím ministra vnitra, nemohou mít tedy příliš jiné nebo odlišné poznatky. Ministr má naši plnou důvěru". V průběhu briefingu pak pan Černý poznamenal, že přesné důvody odvolání mu nejsou známy. Při stejné příležitosti vystoupil se svým názorem i první místopředseda Federálního shromáždění Zdeněk Jičínský: "My se musíme bohužel vypořádat nejen s dědictvím starého totalitního režimu, ale i s vážnými chybami bývalého ministra vnitra".

Jako by ho "slyšel" exministr vnitra Richard Sacher prakticky ve stejnou dobu na tiskové konferenci Československé strany lidové vyslovil také svůj názor na odvolání Jiřího Mullera: "Ministr vnitra Ján Langoš učinil správný krok. Základní koncepcí ředitele Úřadu byla silná koncentrace moci, která neměla obdobu ani v bývalé Státní bezpečnosti. Úřad vypadal takto: Na jedné straně máničky a na straně druhé bývalí příslušníci StB, kteří si mohli udržet místo, a tedy přinášet výsledky pouze kontaktováním své staré agenturní sítě. Takový stav je naprosto bezprecedentní a je to velká chyba, které se nedopustil žádný jiný stát na světě. Mohu předložit důkazy, že někteří příslušníci, kteří jsou v Úřadu, vystudovali vysokou školu v KGB a nyní pracují na nejcitlivějších místech státního mechanismu. Jiní zase nemají ani základní právníké vzdělání".

Protože se vyjádření jednotlivých zasvěcených lidí poněkud liší a nedá se říci, že by někdo z nich pronesl ver-

Někteří vojáci, hoteloví zaměstnanci a hosté jsou připraveni na nejhorší, modlí se na spodní podlaže hotelu, která se používá jako úkryt před bombami, ve východní Saudské Arabii.

BRUSEL - BELGIE

Ze sídla ES je hlášeno, že Evropská obec uvažuje o zaslání stížnosti ke Generální dohodě na tarify a obchod, jestliže Spojené státy neodvolají svou novou desetiprocentní daň na vozidla s prodejní cenou nad 30 tisíc dolarů. Evropští výrobci automobilů nazývají tuto daň diskriminací. Výrobci drahých vozů, jako je Mercedes, Porsche a BMW, byli touto daní těžce zasaženi, zejména, když slabý dolar nafoukl ceny dovezených vozů. Oficiální činitelé ES říkají, že záleží nyní na výsledku Uruguayské dohody o obchodních problémech, která se v přítomné době nachází na mrtvém bodě.

WASHINGTON - D.C.

Předseda Fed Greenspan prohlásil, že pokles cen oleje a snížení úrokové míry, budou-li udrženy, zmenší délku a hloubku hospodářského poklesu. Dále naznačil v interview ještě před útokem raket na Izrael, že ústřední banka může ještě více usnadnit úvěr, jestliže růst zásobování peněz zůstane slabým.

NEW YORK - N.Y.

Některé petrolejářské společnosti snížily ceny benzínu, ale některé udržují dosavadní cenu, za kterou začly prodávat krátce po začátku války. Nová cena oleje koncem týdne byla \$21.44 za sud, což znamená náhlý pokles \$10.56! Průmyslové Dow Jones vylitly nahoru o 114.60 bodu na 2623.51. Akcie leteckých společností zaznamenaly obrovský zisk v důsledku neočekávaného pádu cen oleje, což je nejlepší zpráva v době několika měsíců. Největšími vítězi byly AMP, Delta a UAL.

zi, která by byla zcela přijatelná a vysvětlovala všechny aspekty věci, nepřipadá nám seriózní celou záležitost komentovat. Snad jen tím, že nejasností i nedostatek informací, pouze znovumožní vytváření za vlasy přitážených teorií.

Pavel Baroch Tomáš Marek
Spigl

Národ prohrává válku...

Či zadržení je těžší než odhalit obscénnost či určit oficiální náboženství. Soudci se stále snaží najít jasné hranice, ale jediné hranice, které nacházejí jsou rozmazané.

Tak třeba ten Acevedův případ, který je na pořadu 8. ledna. Spadá do října 1987, kdy federální agenti na Havaji zadrželi expresní balíček, určený do bytu na Stevens Avenue v Santa Anna v Kalifornii. Balíček obsahoval devět sáčků marihuany. Agenti nechali zásilku pokračovat, ale drželi adresu pod dohledem. Krátce poté, co balíček dorazil, Acevedo vešel do bytu s prázdnými rukama, aby se ani ne za deset minut objevil s hnědým sáčkem, který se zdál plný. Acevedo uložil sáček do kufru svého auta a odejel. Policie ho zastavila, otevřela kufr, našla sáček, otevřela sáček a našla marijuanu. Ale běda! Vypadá to tak, že policie měla právo otevřít kufr bez plné moci, ale neměla právo otevřít sáček - bez povolení. Důkaz nebyl připuštěn, byl vyloučen. Nejméně od roku 1977 dělal vyšší soud takové jemné rozlišení podle tzv. "automobilové výjimky" ze čtvrtého dodatku (amendment). Soudce Harry Blackman unaveně popisuje těchto několik soudních posudků jako "nerozhodnost", váhání. Případy se zaměřily na charakter skříňky a nepřísvitnost zeleného igelitového sáčku. Byl kontraband na sedadle? Ve skříňce palubní desky? V rezervní pneumatice? Ted' se tedy něco dozvíme o marihuaně v jídelním pytlíku.

Případ mladého Hodariho D., který je na pořadu 14. ledna se zaměřuje na význam "zadržení" podle čtvrtého dodatku k Ústavě. V roce 1988 policie na pravidelné hlídce v drogami zamořené čtvrti Oaklandu spatřila několik chlapců v hloučku kolem auta. Jak se hlídkový vůz přibližoval, řidič šlápl na plyn a zmizel. Hodari a ostatní mladíci se rozutekli. Policista Jerry Pertoso se dal do pronásledování. Dostihl Hodariho, a když byli od sebe asi tak 11 stop, tak chlapec odhodil jakýsi předmět. Petroso ho zvedl: kokain.

Soud pro mladistvé důkaz přijal a vyměřil mladíkovi pět let ochranného dohledu. Při odvolání kalifornský odvolací soud rozhodnutí změnil. Podivná argumentace soudu spočívala v tom, že policista, který pronásleduje podezřelého provedl "zadržení". Policista nemusí mít podezřelého fyzicky pod kontrolou, ale svoboda podezřelého byla omezena pronásledováním. Jestliže někdo uvidí policistu a dá se na útěk, tak to ještě není pro policistu důvod k tomu, aby ho pronásledoval.

Jako precedens pro tento naprostý nesmysl kalifornský soud mylně vzal jeden případ z Michiganu, který Nejvyšší soud rozhodoval v roce 1988. Případ se týkal Michaela Mose Chestermuta, který šel po ulici, když kolem jelo policejní auto. Chestermut se dal na útěk. Policie se ho držela a Chestermut odhodil balíček, který, jak se ukázalo, obsahoval kokain. Další pátrání objevilo i heroin.

Nejvyšší soud jednomyslně rozhodl, že v tomto konkrétním případě jednání policie nelze označit za zadržení, ale soud vycouval před hlavní otázkou: stačí útěk sám o sobě na to, aby vzbudil opodstatněné podezření, které by ospravedlnilo pronásledování? Na tu otázkou, která zůstala nezodpovězena v případě Chestermuta se bude muset odpovídat nyní v případě Hodariho. Ale odpovědi mohou být nicneříkající a dá se jim vyhnout a děvět soudců bude kroutit hlavami nad tímto případem. Celý záměr pravidla o vyloučení - a je to vynikající záměr - je zabránit nepravostem policie. Jestliže policie nemůže předložit důkazy, které byly získány protiústavně, jaký smysl by mělo je získávat?

Ale jestliže jsou policisté takto odzbrojeni při své těžké a nebezpečné práci podivnými soudními konstrukcemi, pak národ musí svou válku se zločinci prohrát. To nedává laikovi smysl a nemělo by to dávat smysl ani soudcům.

že jejich schopnost přežít hospodářskou krizi v roce 1991 záleží z velké části na vyjednávání s Tatary, Baškiry a Komisy, národnostními skupinami z Ruské republiky Sovětského svazu, kteří si uplatňují nároky na ohromné zásoby surovin nacházejících se v jejich oblasti. Pro neschopnost moskevských představitelů obchodu, dosíci pomocí výměny sovětských surovin, zejména oleje, za maďarské zemědělské výrobky a lékařská zařízení, Budapešť se nyní obrací k místním a oblastním představitelům Sovětského svazu..."

"...Sovětský nepořádek, stoupající ceny oleje a nový obchodní systém založený na dolarové základně, nařízený Moskvou pro jakoukoliv směnu s platností od 1. ledna t.r., zaručují velmi těžkou situaci. Východní Evropa dostávala většinu oleje za cen subvencovaných Sovětským svazem. Ale analyticky olejového průmyslu tvrdí, že nezbytná potřeba Moskvy pro tvrdou měnu znamená, že východoevropané budou muset "vypláznout" za potřebný olej v nastávajícím roce téměř o 20 bilionů více - pokud nebudou schopni zaranžovat výměnný obchod. Přidaná finanční zátěž může některé z nich přivést k nedodržení jejich finančních závazků vzniklých výpůjčkami v tvrdé valutě..."

"...Studium Davida C. Roche z Morgan Stanley v Londýně, šéfa oddělení pro studium cenných papírů, Národní příjem klesl ve východní Evropě v minulém roce o 11%, zatím co inflace v tomto roce může zcela lehce dosáhnout 28%. Dále předpovídá, že nezaměstnanost v celé oblasti může v roce 1994 dosáhnout výše 21%. Ani rychlý růst soukromého hospodářství, zejména v Maďarsku a Polsku, není ani z daleka tak velký, aby byl sto kompenzovat za prudký sestup v daleko větším sektoru vlastněném státem..."

Toto je jen část velmi zajímavého pozorování pana Fredericka Kempeho. V další části uveřejňuje pan Kempe v "kostce" a ve velmi vtipném přehledu situace zemí východní Evropy, jak následuje:

"Východní Evropa: Hospodářská hazardní hra.

Bývalé komunistické vlády musí nyní čelit skutečnosti tržního hospodářství. Pohled na vyhlídky:

Východní Německo: Bude hůře, než se vše obrátí k lepšímu.

Důvody pro: Sjednocení s Německem a německá marka.

Důvody proti: Zaostalý průmysl a zvýšené volání po úpravě platů.

Všeobecná národní výroba, růst: v roce 1990: minus 9.1%

Inflace v roce 1990: Data nejsou k dispozici.

Maďarsko: Přiliš mnoho lidí věřilo, že veškerá náprava se stane během jedné noci.

Důvody pro: Telekomunikace, bankovníctví a systém finančních služeb.

Důvody proti: Největší dlužné zatížení ve východní Evropě na hlavu.

Všeobecná národní výroba, růst: v roce 1990 - minus 8.2%. V roce 1990 (odhad) - minus 5.0%.

Inflace: V roce 1990 plus 30.0%. V roce 1991 (odhad) plus 22,5%

Polsko: Postrach budící nepřátelství k lidem, kteří vydělávají peníze.

Důvody pro: Neustálé léčení pomocí hospodářských překvapujících změn, velká výroba uhlí a zemědělských výrobků.

Důvody proti: Nedostatek kvalifikovaných sil ve znalosti vedení podniku a silná odborová hnutí.

VNV, růst: V roce 1990: minus 18.4%, v roce 1991 minus 4.3% (odhad).

Inflace: V roce 1990 plus 220, v roce 1991 plus 27% (odhad).

Ceskoslovensko: Lidé odmítli komunism, ale to neznamená, že by přijali nový přístup k problémům.

Pro: Malé zadlužení, a vysoce vzdělané pracovní síly.

Proti: Závislé na Sovětském svazu a Východním Německu v obchodě a větším vývozu.

VNV, růst: V roce 1990 minus 1.3%, v roce 1991 minus 1.9% (odhad).

Inflace: V roce 1990 plus 11.0, v roce 1991 plus 35% (odhad).

Bulharsko: Politická revoluce je stále ještě v chodu.

Pro: Liberální investiční nařízení, přístup k sovětskému trhu.

Proti: Inflace se rýsuje na obzoru, účet za olej vymaže všechny zisky z mezinárodního obchodu.

VNV, růst: V roce 1990 minus 9.5, v roce 1991 minus 5.6% (odhad).

Inflace: V roce 1990 plus 50%, v roce 1991 plus 100% (odhad).

Rumunsko: Potrváto léta, než bude národní hospodářství země opraveno.

Pro: Nějaké možnosti v zemědělské výrobě.

Proti: Stále se budou zabývat revolucí.

VNV, růst: V roce 1990 minus 18%, v roce 1991 minus 3.8% (odhad).

Inflace: V roce 1990 plus 5%, v roce 1991 plus 70% (odhad).

Jugoslavie: Stále zůstane pozadu a snahy o její rozdělení budou stoupat.

Pro: Slovinský pragmatism.

Proti: Nacionalistické citění a etnické sváry.

VNV, růst: V roce 1990 minus 9.1%, v roce 1991 minus 5.8% (odhad).

Inflace: V roce 1990 plus 55%, v roce 1991 plus 27.5% (odhad).

Poznámka: Výše uvedené údaje byly vzaty z PlanEcon.

Až potud některé části úvahy Fredericka Kempeho založené na výzkumu ES a uveřejněné ve WSJ, jak poznamenáno vpředu. Ke studii mám však několik poznámek, výhrad a komentářů.

V celkovém ocenění bývalá část Východního Německa je na prvním místě. Zcela pochopitelně. Z konglomerátu slabého a hospodářky impotentního partnera byla vyjmuta a vtělena do jedné z nejuspěšnějších hospodářsko-politických organizací a touto adoptací se stala - bez čekání - částí příští největší a nejvlivnější mocnosti světa, Evropského Společenství. Nové Německo zaplatí a absorbuje všechny výlohy spojené s porodem nového kapitalistického řádu, ve svých východních provinciích.

Na druhém místě je nesporně Československo, což není žádným překvapením. Sovětský svaz přečkal tak dlouhou dobu pouze díky bohatosti ruských, ukrajinských a jiných zemí. Československo přečkalo, byť i s hroznými ranami, silou ducha národa. Národ se připravoval ode dne, kdy si na začátku svého obrození uvědomil, téměř před dvěma sty lety, že je národem.

Jeho vyspělost hospodářská a kulturní dostoupila svého zenitu začátkem XX. století a končila mnichovským debaklem vyloženě neschopných politiků.

Nízké finanční zatížení, pro laika nepředstavitelný klad, bude-li udrženo, musí být závistí celého světa. Ono to české šetření - prý jsme jako Skotové, také známé šetření Čechů v Americe je příhodně nazýváno "Bohemian kredit" - vzbudilo intuici našich národohospodářů od Bráfa až po Engliše. Česká škola národohospodářská s přesnou definicí mlhavé filosofie "tržního" hospodářství, ačkoliv neznámá světu, neznámá širším vrstvám intelektuálů, je v naší krvi, srdcích a rukou. Náš národ potřebuje investiční hospodářství s pozvolným vývojem, od kováře Škody až po Škodovy závody, a ne hospodářství spotřební, zaměřované za hospodářství tržní, kde se na vše jen hodí peníze vypůjčené na vyděračský úrok, pak pomocí často prořhané reklamy se vybičuje umělá spotřeba nepotřebných věcí a pak se čeká na okamžitý zázrak. Investiční hospodářství může a musí být saturováno nejen lacinějšími penězi, ale také dostatkem kvalifikovaných lidí. (O tom na konci komentáře a v podrobnostech někdy jindy).

U ostatních národů východní Evropy nikdo neví a ani také nemůže vědět, na čem vlastně je. Necht' nikdo nepochybuje, že inflace a těžké zadlužení jsou k sobě přímoúměrné a jejich výsledkem je dříve či později, snížení životního standardu lidí. Z toho také vychází přímo hrůzná závislost bývalé východní Evropy, ovšem s výjimkou východních provincií Německa, na Sovětském svazu. Tato situace může být součástí sovětské politiky, jak udržet "ovečky", bývalé satelity, stále v orbitu moskevských skalních bolševiků, kteří stále čekají, v duchu leninské taktiky, na příležitost k zvrátu, "dva kroky vpřed a jeden krok vzad", aniž by si toho byl prostý člověk schopen povšimnout. Za rohem stále čeká bolševism na vhodnou příležitost, přesně dle receptu Leninova.

Nebylo také lze nechat bez povšimnutí, že některé charakteristiky byly přiděleny určité specifické zemi. (Viz výše: Pro a Proti") Mám silný dojem, že jmenované charakteristiky nejsou typickými pro jmenované země ale že jsou společným jmenovatelem všech zemí, neboť se jedná o společenské jevy, které jsou následky stejných příčin. Hlubokou příčinou závislosti sociálních jevů nelze nikdy vyloučit či ignorovat, zejména když se týká nejzákladnějších vlastností člověka a jeho společenského života.

Jedna společná charakteristika všech oněch zemí v úvaze pana Kempeho však chybí. Není však jediný. Neviděl a neslyšel jsem o ní ani zmínky a někdy dokonce mám dojem, že je v zemích východní Evropy záměrně zamlčována a ignorována, či že dokonce nikdo si jí nevšiml. Důvody jsou zřejmě psychologicko-politické, ale o nich jindy. V souhrnu je jí odpověď na otázku: **Kdo bude učit mládež, alespoň po dvou vyloženě ztracených generacích, aby byla schopna, t.j. aby byla opravdu kvalifikována nastoupit na místa - nyní a po dobu dalších alespoň patnácti let - obsazených vyloženě nekvalifikovanými aparátčiky, jak v politice, tak v hospodářské činnosti všeho druhu, v kultuře a pod?**

"Buržoásní" vědy byly na indexu v západní části panství zla po dobu padesáti let (nacism, ideologický bratr komunismu, vládl tam 6 let), ale svět dospěl za toto půl století dále. Pokrok a vývoj ustnul v socialistických zemích. Výjimku tvoří "staří" lidé, zejména ti, kteří žijí více než čtyřicet let v nejpokročilejších zemích světa, kde nejenže navštěvovali mnohdy ty nejlepší školy všeho druhu, ale hlavně pracovali celou tu dobu a řešili problémy, které dnešní "odborníci" za bývalou železnou oponou nejsou schopni ani vyhláskovat.

Prostě chybí učitelé všech stupňů, od mateřských až po vysoké školy. Téměř nepřekonatelný problém jsou vysokoškolské profesory. Jde o problém i ve Spojených státech, kde se museli uchýlit - v důsledku výbuchu populace (válečné děti) a víry, že čím více absolventů vysokých škol tím více bude vzdělaných lidí k vyloženě umělému rozmnožování "vysokých" škol bez dostatku kvalifikovaných učitelů. Řešení problému způsobenému komunistickým režimem je však v dohledné době úkolem téměř nemožným.

Vysokoškolský profesor, po složení docentury (různé země mají různé

Kvalitnější síla...

Jedinečné okolnosti volají po operacích o dvou fázích:

V první fázi by naše pozemní vojska zůstala v obranné pozici připravená a schopná (jako byla již po mnoho týdnů) blokovat a odrazit napadení Husseinových vojáků.

Tyto výpady by za několik hodin podstatně zničily všechna iracká letadla a protiletectkovou obranu.

Výroba plynů a nukleárních zbraní, a také zařízení na uskladnění by následovala brzy po tom, a také zařízení k ubytování a zásobování vojska.

V deseti až čtrnácti dnech by byla zničena iracká pohyblivá vozidla - tanky, ozbrojená vozidla pro personál, také dělostřelectvo - taktickými bombardovacími letadly a námořními dálkovými děly a raketami.

Za 20 až 25 dní by bylo zasaženo všechno zařízení, které by jakýmkoliv způsobem přispívalo k válečné schopnosti Iraku.

Během této doby americké strategické bombardéry a námořní děla způsobí že budou tisíce mrtvých a raněných irackých vojáků a silně zkomplikují Saddamovu schopnost velení a kontroly vojenských sil. Tyto údery dají irackým vojákům zakusit hrůzu, která bude daleko přesahovat vše, co zakusili během osmileté iránsko-iracké války, v níž iránská vzdušná síla byla zcela omezená.

V této fázi obrovská nadřazenost amerických a spojeneckých vojenských sil, podpíraná technologicky vyspělejšími elektronickými a jiným vybavením našeho vojska omezi ztráty spojenců.

Použití útoků pozemními irackými vojsky nebo plynem, během této fáze, přidá k našim ztrátám, ale naše postavení a pohotovost způsobí, že tyto ztráty budou minimální.

Ke konci této fáze bude iracký národ ve stavu šoku - bez džungli, v nichž by se skrýl, se zničenou výrobní schopností, se zbraněmi masové zhouby zneutralizovanými, jeho letecká schopnost a zbraně masového ničení vyloučeny, jeho nemocnice a zařízení pro pohotovou lékařskou pomoc přeplněné, a jeho vojáci zdemoralizovaní.

Je tu značná pravděpodobnost, že po 30-ti dnech bude Saddam vypuzen nebo zabit, a režim, který bude následovat, bude chtít mír. Kdyby se stalo, že Irak nebude žádat o mír na konci první fáze, musela by naše pozemní vojska zaútočit plně zesílená, vycvičená, přivyklá poušti.

Když budou iracké síly podstatně zneškodněny našimi nálety, měli bychom se vyhnout bojům na frontě a útokům blok za blokem, raději bychom měli iracká vojska v Kuwaitu obklíčit pozemními vojsky po proniknutí jejich obrany na saudských hranicích opět s pomocí masivních náletů. Toto odříznutí ode všech pozemních cest by dokončilo blokádu Kuwaitu, která je již zcela efektivní u břehů. Hladovění by donutilo irackého vojáka, aby se vzdal.

Jestli turecké a syrské vojsko napadne Irak od svých hranic, nějaké přebytečné americké vojsko by se k nim mohlo přidat v útoku na Bagdad. Avšak vojenské síly nyní v Saudské Arábii, po obklopení Kuwaitu, budou dostatečně silné, aby odrazily jakékoliv útoky Iraku - ať uvnitř Kuwaitu, nebo posily z Iraku, které přežily naše masivní vzdušné nálety, kdyby chtěly prorazit blokádu.

Doufáme, že Saddam bude "mrkat" až potáhne z Kuwaitu s pokutami, které budou dostatečné, aby zajistily naše zájmy v budoucnosti. Ale jestliže to přijde, je nutné, aby jak Saddam tak americký národ předem rozuměl, že Spojené státy, musejí-li bojovat, mohou zvítězit s nižšími ztrátami než vědátoři, usazení v lenoškách, předpovídají.

Conservative Chronicle, 16. ledna 1991

Přel. mmj

Hospodářská budoucnost...

způsoby a názvy), dozrává k svému úkolu kolem padesátky. Nedostatek kvalifikovaných učitelů všech stupňů panuje u nás a v ostatních bývalých satelitních zemích, jak jsem řekl, již po dobu dlouhých let. To co bylo, bylo eliminováno režimem a náhrada, s výjimkou řídkých případů našich lidí v zahraničí - kteří mají studia a zkušenost, není v brzkém dohledu. Ani hromadné studium naší mládeže na zahraničních školách nepomůže, nebudou-li mít absolventi za předpokladu, že studovali na školách přijatelné úrovně, kterých tak mnoho není - také nezbytnou pracovní zkušenost s možností aplikace svého vedení a v pravém prostředí v cizině. Znalost anglického jazyka, či jiných, je první podmínkou plodného pochopení studia. A zde si lidé lžou sami sobě. **Bez vzdělaných učitelů nemohou být vzdělaní lidé! A bez vzdělaných a sebevědomých lidí nelze dosáhnout žádných úspěchů, nechť nevzdělání duševní trpaslíci, kteří z důvodu komplexu méněcennosti instinktivně cítí své nedostatky, křičí jak a co chtějí! A opravdu vzdělaní lidé vždy byli překážkou vlády lůzy. Čím dříve na ně ukážeme prstem, tím lépe pro náš národ.**

Nesmíme zapomenout, že demokracie je vláda vzdělaných lidí (to neznámá ovšem jen těch s vysokoškolským vzděláním, neboť jak vidíme někdy i opak byl pravdou). Ochlokracie je vláda lůzy, vláda ulice a vláda bez úcty k svobodně přijmutým zákonům. K vládě ulice přináležejí všichni ti, kteří se nechají ovlivnit demagogy, kteří nepátrají po pravdě, kteří po ní nedychtí a kteří bez ní mohou žít.

Americké možnosti...

Denní Hlasatel 5
24. ledna 1991

systémovou krizí, neboť se může chlubit ohromnými nevyužitými rezervami politické a sociální stability, které postačí na přetrvání nejhrošších potíží".

Harvardský ekonom John Kenneth Galbraith řekl v roce 1984: "Sovětská ekonomika učinila v posledních letech velké pokroky. Profesor ekonomie na MIT Lester Thurow řekl ani ne před rokem "Může direktivní ekonomika význačným způsobem vynutit a uspišit proces růstu? Znamenité výsledky sovětského svazu naznačují, že ano. V roce 1920 nebylo Rusko než zanedbatelnou cifrou ve světových hospodářských radách. Nyní je to země, jejíž ekonomické výsledky snesou srovnání se Spojenými státy".

A přesto se těmto expertům stále naslouchá, jako kdyby byli na stopě něčeho důvěrného, zatímco jiné hlasy, které by si zasloužily větší pozornost zůstávají nevyslyšeny. Dva z těch cennějších jsou Sergej Chruščev a Sergo Mykoian, synové bývalých sovětských vedoucích představitelů Nikity Chruščeva a Anastaze Mykoiana.

Chruščev, který je hostem Politického institutu na Harvardu a jehož otec zkoušel svojí vlastní reformaci do té doby, než byl donucen podat demisi jako předseda sovětské vlády v roce 1964 věří, že Michail Gorbačov uspěje tam, kde jeho otec selhal.

"Můj otec se pokoušel o reformu seshora", řekl mi. "Nebral v úvahu tržní ekonomiku a taková reforma nefunguje. Musíme reformovat ekonomickou i politickou oblast, což je velmi obtížné. Musíme zničit všechny pozůstatky minulosti. Západ nám může pomoci, když s námi bude zakládat společné podniky.

I když Chruščev věří, že změny prováděné Gorbačovem, jsou "tak hluboké, že ke studené válce se nikdy nevrátíme", tak se bojí možnosti občanské války, jejíž výsledek by byl nepředvídatelný, kdyby gorbačov selhal a buďto se stal zajatcem armády anebo by byl vytlačen.

Mykoian, který pracuje v Mírovém institutu Akademie věd v Moskvě a v současné době je na návštěvě ve Středisku Woodrowa Willsona ve Washingtonu, sám sebe označuje za "část menšiny, která má Gorbačova ráda a věří mu". Mykoian tvrdí, že nejhorší možná varianta by zahrnovala spiknutí některých generálů a vlivných důstojníků KGB, kteří by se postavili za "konzervativní" křídlo komunistické strany a prosadili by předsedu Komunistické strany Ruska Ivana Poloskova na místo Gorbačova.

Mykoian rychle dodává, že nevěří, že k tomu dojde, věří, že Gorbačov přežije "nejméně do příštích voleb, které budou za dva roky". Mykoian kritizuje "liberální křídlo" strany za to, že "nechápe, že jejich osud závisí na osudu Gorbačova, takže když útočí na něj, útočí na celé liberální hnutí".

Není toho mnoho, co mohou Spojené státy udělat pro mírovou změnu v Sovětském svazu, ale mohou udělat hodně pro to, aby si tyto reakční síly uvědomily, že Sovětský svaz bude muset draze zaplatit, když se reformy zpomalí či dokonce zastaví.

Spojené státy by měly nadále podporovat hnutí vedoucí k otevřené sovětské společnosti. Jestliže Gorbačovo přežití znamená další pokrok směrem k těmto cílům, pak je vše v pořádku, ale politika USA by měl spočívat v něčem víc než jen v tom, aby mu pomohla zůstat v úřadu.

Předseda Heritage Foundation Edwin Feulner se správně domnívá, že sovětskému vedení musí být dáno jasné najevo, že zásahy proti hnutím za nezávislost přinášejí riziko zrušení summitu plánovaného v únoru v Moskvě a zrušení americké záruky nad miliardou v soukromých půjčkách Sovětskému svazu. Jestliže by osvobozovací hnutí měla být potlačena, Feulner rovněž navrhuje program přímé pomoci hnutím za nezávislost, oddálení dalších rozhovorů o Smlouvě o omezení strategických zbraní, a pozastavení ratifikace již podepsané Smlouvy o konvenčních silách v Evropě Senátem.

Když přijde na podporu svobody a sebeurčení, nemělo by být žádných pochyb o stanovisku Spojených států. Conservative Chronicle, leden 1991

Navštivte svobodné ČESKOSLOVENSKO 1991

Nyní bez víza a povinné výměny.

Každý měsíc máme 3 skupinové odlety do Prahy a Bratislavy za nejnižší ceny

Levné ceny do evropských měst

PRAHA	621.00	FRANKFURT	389.00
VÍDEŇ	489.00	MNICHOV	498.00
LONDÝN	349.00	PAŘÍŽ	389.00

Pronajmutí aut v Evropě za velmi výhodné ceny.

Za sluncem a příjemnou pohodou.

Jeden týden pobytu, letenka a hotel od:

JAMAICA	379.00	MEXICO	379.00
ORLANDO	329.00	HAWAII	753.00

Zavolejte o podrobné informace

WEBER TRAVEL AGENCY

6805 W. Cermak Road, Berwyn, IL. 60402
Tel.: 708-749-1333

Zprávy AMERICKÉ

WASHINGTON - D.C.

Roční počet novorozenců ve Spojených státech dostoupil čtyř milionů, což se nestalo od roku 1964, který byl posledním rokem poválečné konjunktury "výbuchu nemluvnat".

Překvapující vzestup porodů lze pozorovat mezi všemi ženami všech věkových skupin a v každé části země. Národní středisko pro zdravotní statistiku odhaduje, že se narodilo 4.1 milionů živých nemluvnat ve dvanácti měsíčním období, které končilo 30. zářím. Skok byl v porovnání s minulým rokem 4%.

Petr Morrison, demograf u Rand Corporation se diví: "Kdyby se jednalo o jednocentní přírůstek, může existovat několik příčin, ale 4 procenta v jednom roce opravdu upoutalo mou pozornost. Opravdu nevíme co se děje".

WASHINGTON - D.C.

Členové etického výboru senátu završili osm měsíců veřejných zasedání a výsledku a začli se rozhodovat o osudu pěti senátorů Spojených států, kteří jsou spojováni s Charles H. Keatingem ml., vedoucím zkrachované spořitelny. "The Keating Five" (Keatingova pětka) - Alan Cranston (dem. z Kal.), John Glenn (dem. z Ohia), Dennis DeConcini (dem. z Arizony), Donald W. Riegle ml. (dem. z Michigan) a John McCain (rep. z Arizony) - stále pokračují v popírání, že Keatingovy politické dary ovlivnily jejich úsudek v mnohamilionovém skandálu úsporných peněžních institucí.

Poslouchejte
Československou
půlhodinku
na radiové stanici
WCEV 1450 AM
každou
středu a
čtvrtek
v 8.05 večer
řídí Jerry Jiráček

**POTŘEBUJETE
koupit, prodat, pronajmout,
hledáte či nabízíte zaměstnání?
Hledáte seznámení?
Volejte přímo naše. odd.
MALÝ OZNAMOVATEL
Classified
749-1891 nebo 749-1898**

JINDŘICH Š. BAAR:

SKŘIVÁNEK

S horečným napětím sledoval postup sbírek starý Skřivánek. Pečený vařený byl teď na radnici, počítal, poslouchal, přemýšlel i radil, kam ještě dopsat, komu ještě akci nabídnout. Ani spát nemohl samou starostí, sežene-li se přece tak neúprosně žádaná suma peněz čili nic. Pomalu, pomalinku lezl obnos do výše, až teď na osmnáctém tisíci se zastavil a ne a ne se hnout. Dny, týdny prchaly, šibeniční lhůta, do které městečko mělo složit obnos, neodvratně se blížila a žádná nová přihláška odkud už nepřicházela.

»Cák do Hameriky? Psali ste tám huž? Slyším, že z Hrdličkouc Matije stál se tám náramnyj boháč,« upozorňoval Skřivánek.

»Psali, stryjče, japa bysme nepsali! I Voříškouc dětom i Petráčkouc — šechnim sme psali.«

»Ha co pa tomu kanovníkovi, co tu byjval za mlada před mnoha lety kaplánkem?«

»I tomu sme psali, hale psaní se vrátilo, že huž humřil.«

»Chyba, chlapci, to nám nemil dělát,« odplivl si po té odpovědi Skřivánek, ale hned zas dorážel: »Ha co pa tím chlapcem po nebožtkovi písaři Pavelkovi? Byli tu loni na zdravým luftu, dělali náramnyj chlapáky. I na mě si vzpomli, poslali pro mě, ha zaplatili za mě v hospodě hořbičku piva.«

»Ti nám rovnou odřekli, že jim do dráhy nic není, protože tu nevostávají, ha nihdyž vostávat nebudou.«

»To sou krubijáni, do by to do nich řek?« rozhorlil se stařec a probíral dál ve své paměti všecky, kdo o Borovno kdy zavádli.

»Což, stryjče,« odvážil se konečně purkmistr, když už mu ty výslechy dlouho trvaly, udeřit přímo na výměnkáře. »Dybyste chtli, moh byste nám sám ty dvě tisícovky na dřevo vysadit ha tak nám vytrhnout trn z nohy. Dostál byste za to habadij akci, zadarmo by to nebulo, hourok by vám ty papíry nesly i prodát byste je jednou moh.«

»Hm, moh bych, cák bych nemoh! Dyby to bula, řekněme, stotka, vem to nežt, hale tisíčka, ha hned dvě, pane, to je co řect,« bránil se stařec, a odmlčel se. Jenom čepici přešoupl od ucha k uchu, poškrábal se nad čelem a to bylo neomylné znamení, že se mu pod šedinami v hlavě líhne nějaká myšlenka a tvrdým čelem klove se na světlo boží...

Tu noc na svém výměnku vůbec ani oka nezamhouřil, snítat mu ráno nechutnalo, stání doma neměl, práce žádná ho netěšila, na každého se utrhoval, kusa rozumné řeči s dědoušem teď nebylo.

»Jenom jak to přece bude s tím štacionem?« na to ustavičně myslil i zaváděl řeč.

»Žádnýj v tý bídě hu nás nemůže, co vy,« doráželi teď na Skřivánka všude, kde se ukázal, v poli, v lese, v hospodě i na radnici. »Grunt ste předal, jedinýho syna máte teple zavopatřenýho, prachy v truhle, zazobanyj ste huž nadosmrťi, nu tak hnite pytlíkem, cák vám to hudeřlá!«

»Táto, neblázníte,« napomíná ho však syn. »Koupili sme jednu hakiu, ha dost. Žádnýj z možnijších lidí v celým Borovně víc nekupoval. Řeknou: dostanete za to hacie! Hale čert tomu věř! Zpomeňte si na cukrovár v městě,*) na pivovár v Stankově, teky sme dostáli za peníze hacie, kroše ouroků sme nespátřili, za pět let ste je dal šecky mámě pod koláče, ha říkal ste potom vo posvícení, dyž koláče přišly na stůl: »Tak si berte, lidičky, berte si — takový koláče ste ešče nejidli, každýj koštuje dvě stě zlatých« — hale tuze kysele ste se při tom husmíval!

*) t. j. v Domažlicích.

Nechte proto penízky hezky ve tmě, nerukujte s nima na sjetlo, hajť si mluví hdo chce, co chce.« Tak mluví syn, prudec, naléhavě, neboť ví, že co otec dá, že dá vlastně z jeho — nebo či to bude všecko jednou po otcově smrti? Proto se bojí, aby o groš marně nepřišel. —

Purkmistr Oldřich Zhýralý však zná výměnkáře jako své boty a nosí kabát s liščí podšívku. Vyzná se v lídech jako v kalendáři, umí jednat s pány jako s kmány a právě proto si jej v Borovně zvolili za svoji hlavu. To by bylo, aby nedotlačil Skřivánka tam kde ho chce mít!

Vyčíhal jej až seděl na lavičce před výměnkem a choval v peřince pečlivě zavinutého vnuka. Sluněčko už pěkně přihřívalo, lidé se pomalu trousili do polí a na louky rozhazovat sněhové závěje, aby jim pod nimi uvyhynuly ozimy a nemusily je zorať. Každý, když se nemohl zastavit na kus řeči, alespoň promluvil nějaké líbezne slovíčko. Také starosta jako by náhodou klátil se s rýčkem v ruce po silnici dolů.

»Kam pa to jenom zapsát, že teky půlmistr de na rozhůzku,« vítal jej zdaleka Skřivánek, nečekaje ani, až bude sám osloven.

»Křídou do komínu se přece zapisujou takový pamětihodný hudálostě. Dyť vy se, stryjče, teky lčko zrovna veztrháte dřem.«

»I ty jeden mlařhubo,« vyjel si hned zostra Skřivánek, »jenom tě posadit na mý místo ha nechát tě dělat chůvu, to bys viděl, zač je toho loket. Dyž se tuten rebelant v poruštice rozkřičí, to je stokrát horší, než hdyž křičí na rathouze celý slavnýj výbor. Na tutoho neplatí, hudeřit rychtárským právem vo stůl ha poroučet: ticho! Toho musíš pěkně převinout, nakrmit, pohoupat, zazpívat mu, než si něhdy něco dá řect ha husne.«

»Tak vám stála Markýta v slově ha vopatřila vám práci, haby se vám nestyjškalo. Přece mě toho chlapečka teky vokažte!«

»Tak se podívej,« odkrýval výměnkář opatrně hedvábný šáteček, pod kterým se ukázala růžová tvářička dětská, olemovaná jako oleň červeným čepečkem.

»Řekni, pohane, haspoň: Pámbů požehnyj, hajť mi ho nehuřkneš,« musil napomenout pana purkmistra, který se nachýlil nad dětskou hlavičku.

»Požehnyj Pámbů! Požehnyj Pámbů ha vobrod Pámbů, haby bulo sporo jako Pána Krista slovo. Nu, stryjče, stařa! Rod Křivánkův v Borovně nevymře. Totě klouček jako souček. Celyj po vás. Ten se mladýjm poved.«

Sluníčko šimralo spící děťátko po tvářičkách, to nakřčilo nosiček, pootevřelo očička a usmálo se takovým nevinným, andělským úsměvem, jakým se jenom nemluvně dítě dovede usmát.

»Ha veselyj bude teky jako vy. Huž se lčko smije,« zavelebil Zhýralý.

»Dyk má přece po mně meno, tak se teky musí po mně trhnout,« hrdě odpovídal Skřivánek a rychle zas přetaloval hebký šáteček přes dětskou hlavičku, záře blahem a spokojeností.

»Ešli pak huž ste slyšeli, že Zahořík hupsál za tisíc zlatých hakiu?«

»Kudlíčky, nože! Cože? Co to povídáš?« vybuchl hned výměnkář.

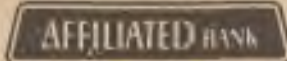
»Svatou pravdu povídám. Prozrazuju vám tu ouřední tajnost. Von Zahořík nechce, haby mladý doma vo tom veděli. Tak žádnýmu hani muk! A bujte tu s Pánem Bohem! Mušim pospšit. Mám na Byččině nechcasnyj závilj — ten by tám ležil do sv. Jakuba, dybych mu nepomoh.«

loučil se starosta a upaloval silnici z městečka ven do polí. »To se podívejme na Zahoříka! Hdo by to řek do něho? Tři cery vyvdát, podily jim vyplatit ha ešče házet tisícama!« rozjímal si Skřivánek, když už po purkmistru

Pokrač. na str. 7

We Want Your Business!

Personal Checking Plans
Savings Plans including Money Market
Accounts and Certificates of Deposit Accounts
Retirement Plans
Personal Lending Services
Cash Station® Network—24 Hour Banking
Please call an Affiliated Personal Banker
for complete information

WESTERN NATIONAL

5801 West Cermak Road
6001 West Ogden Avenue
Cicero, Illinois 60650
(708) 656-2000

BURLINGTON • CHICAGO • DU PAGE
FRANKLIN PARK • MORTON GROVE
NORTH SHORE NATIONAL • WESTERN NATIONAL

Member
FDIC

Český národní hřbitov v Chicagu

nabízí MIMOŘÁDNOU KOUPI PRO BUDOUCÍ
POTŘEBU lotů pro pohřby do země a míst v
MASARYKOVÉ MAUSOLEU a připojených
KŘÍDLECH BENEŠ a Štefánik pro pohřby nad
zemí a 20-procentní SLEVOU na běžné ceníkové
ceny za hotové nebo na rýhodné splátky.

Navštivte naši úřadovnu anebo zavolejte. Na
požádání rádi podáme další informace. Použijte
této jedinečné nabídky, platné do 14. ČERVENCE
1990. V případě budoucí potřeby budete rádi, že
jste napřed na to pamatovali.

Tel. (708) 718-8442 nebo (312) 539-8442
5255 No. Paulaski Rd., Chicago, IL 60630

Poslouchejte náš pravidelný nedělní radiový
program od 9 do 10 ráno na WCEV 1450.

SKŘIVÁNEK

tu nezbylo ani čoudu. »To mě chce přemýjtit. Což vo to! Von byl dycky vysokýho ducha ha dycky se nad nás vytahoval, dycky chtěl byt šudýž prvň.« Výměnkář cítil, jak se mu hořkost rozlévá celým nitrem. »Měl bych mu srazit řebínek, vokázat mu, co můžeme my, Křivánkové z Borovna! Nemil bych se nechát zahodit!« Štíra do hlavy mu nasadil pan purkmistr, takže teď musí Skřivánek opět myslet jen na ten štacion kudy chodí, vstáváje lehaje.

Jako mezi dvěma ohni stojí a kam utéci není. Na jedné straně drží mu ruku syn, ale na druhé tahá mu z kapsy nejméně tisícku ten furiant Zahofík!

Mezitím trať nové dráhy blíž se k Borovnu. Už prohrzla stráž, zařzla se hezky hluboko do Darejskouc houvárku a tlačí se k městečku.

Dnes se vrátil s pole Matouš a oznamoval, že už dráha sahá po jeho Myjkosovec.

Děle to výměnkář nevydržel. Nasadil si beraničku a zapálil bradku, zabručel: »Muším dohlídnout, haby nám nevzeli víc, než zaplatil,« a vyběhl z dvířek.

Pod Borovnem proháněl se vskutku inženýři s podivnými nástroji, papíry a plány, zatloukají tyče a kolíky do země sotva rozmrzlé a plno dětí i dospělých zvědavců chce vidět, »jak se staví dráha.«

Starý Skřivánek stojí mezi nimi. Kožíšek na sobě, na hlavě beraničku, v hubě bradku, dřeváky na noze, ruce v kapsách, dívá se, jak se natahují řetízky, označují nové cíle, zasazují žulové, bílé, daleko viditelné mezníky a hraje mu to ve všech žilách. Hned by také skočil, popadl řetízek nebo šňůru, pomohl čáru naměřit, kůl zarazit, tyč podržet, jen aby mohl s těmi pány promluvit a něco jistého se od nich dozvědět, neslevil-li, nespokojil-li se tím, co Borovno má a nabízí. Uši natahuje, aby nějaké slůvko z řeči pánů pochopil, ale oni po německu drmolí a nikdo nic kloudného si nemůže z toho vybrat — nutno tudíž přímo se optat. Skřivánek ví, že na pány se musí zlehka i zchytra. Proto uctivě i pokorně vyndává z úst dýmku číhačku, smeká beraničku, dodává si kuráže v duchu: »Přes hubu tě nedají, voptýj se,« a už se blíží k inženýrům, už se jich i ptá:

»Neráčeji se, vzácní pánové, horšit — chtěl bych rád vědět, de tu bude přece ten náš štacion stát?«

Nikdo si dědouše ani nevšiml, pouze mladický asistent obrátil se k němu, usmál se na něho vlídně a řekl:

»Ten zde, tatíku zlatý, stát nebude, protože městečko oň nestojí, nabízené akcie neodebralo a tak postavíme stanici u Kolče a pak teprve až u Prachova,« a jako by se nechumelilo, obrátil se zas a hleděl si svého.

Ale do Skřivánka v té chvíli vjela selská furie. Hle, jak se změnil! Beraničku na hlavu narazil a až do týla, do doličku pošoupl, bradku píchl do levého kouta sevřených úst, čelo svraští, obočí naježil, v očích mu zahorelo i pěst zařal a zahrozil: »I prachsetsa fra — habych neklil — tak voko samý huby nám ta slota dráha pomaširuje, pole ha louky nám překrájí, jako by to byly nudličky, klínů ha polojček nadělá, že na tom s plouhem se nevobráťš, ha zastavit že se tu nezastaví? Sakulentský kluci — na to bych se podíval — pusťte mně.« Skřivánek prudce rozhrnul klubko diváků i posluchačů, a velice dopálen upaloval k Borovnu a rovnou domů do truhly,

»Půlmistře, tu sou ty dvě tisícky,« udeřil po chvíli na radnici na stůl, »ha íčko hned hýbaj dolů řect jim, aby v tu chvíli naměřili štacion, nebo že bude zle.«

»Naměříš, stryče, buďte bez starostí,« krotl i sliboval ochotně purkmistr a nelhal. U Borovna vskutku stojí dnes nádražičko, malé sice, pouhé jakésl »kapesní vydání« velkého nádraží, ale proti dřevěným boudám u Kolče anebo Prachova přece jenom je pán.

V.

Po Borovnu chodil Skřivánek s bradou vzhůru a s pocítem Mucia Scaevoly. Obětoval se! — Zachránil Borovno! — Nebýt jeho, do nejděšší smrti neměli by rodáci nádraží!

»Stryčku, jenom co je pravda, chlapik ste, vidět ste se dal,« chválil strýce kde kdo a to vydalo víc, než kdyby mu postavili pomník anebo ulici po něm pokřtili. Syn hospodář sice trochu morousil, ale konečně smířil se s hotovou událostí a slonil se i on v zásluhách otcových a hřál na výsluní jeho chvály.

Ani starý Zahofík už mu nedovedl nasypat utrýchu na ten chutný koláč. Pokusil se sice o to a optal se ho veřejně, když se sešli v neděli odpoledne v hospodě na hit piva: »Cák to slyšim, Antone, že pryj si se na starý kolena zbláznil ha vyhazuješ peníze voknem: do větru?«

»Do pa tě zas něco nebulikoval?« přimhouřil oči Skřivánek, nevěda hned kam Markýtin otec bije.

»Vokrád si pryj vlasní děti ha koupil za dvě tisícky těch neřádkyých papírků.«

»Jako hakcie myslíš?« zasmál se hlaholně výměnkář a hned řek po svém soku nerozvážně: »Dyž můžou bláznit Zahofíci, proč by nebláznili Křiváni?«

»Tak sem tě přece jednou zas chytíl na špek,« před celou hospodou se teď vypíal Zahofík. »Tak habys veděl na čom si. Já mám v truhle jedinou jednu hakcii za sto zlatých,*) ha ta mě mrzí.«

»Půlmistře! Půlmistře!« rozkřikl se v prvním návalu zlosti výměnkář. Jeho hlas však na štěstí přehlušil hlučný

smích a než se posluchači vysmáli, nabyt už zase Skřivánek ztracené duševní rovnováhy. Vypíal bradu do výše, odfoukl dým ze své staré kořenky a prohlásil slavně: »Dyž tě mrzí, tak ji sem dej, já ji vod tebe koupím.«

»Ty bys chtěl šeko náše. Máš huž náší Markýtu, náší premijovou krávu s teletem ha íčko bys chtěl eště náší hakcii. Nechme si každýj svý ha ty si myslí, žes ty dvě tisícky mušel přidat na náší straku. Tenkrát si na mě vyzrál tak sem tě mušel voplatit, cos mi pučil,« vyložil gruntovně Zahofík a Skřivánek spolkl tu hořkou pilučku jako sladkou hrozinku.

»Tak sme si kvit,« přikývl kysele a víc na to nemyslí.

Život jej příliš těšil, než aby si jej kazil nějakými darebnými, mstivými úmysly a plány a to tím více, že stojí s těmi Zahofíky přece jen v přízni a že Markýta je ženská, jakou by kraj světa nenašel, i kdyby ji svíčkou hledal a za tátu nemůže. Chodil zase denně do kostelíčka si zazpívat i pomodlit, do lesa si vyšel poslechnout po jaře hvízdající kosy a drozdy, v polích postál a potěšil se písni svého jmenovce — skřivana, procházel se po lukách a pestrým kvítkům se podívoval, ale nejraději a nejčastěji chodil k nádraží, na které hleděl s pýchou majitele. V truhle opatroval deset akcií po dvou stokorunách a svým známým ze sousedních vesnic, když přicházeli podívat se na novou dráhu, neopominul se za řeči jako by mimochodem pochlubit: »To je náše dráha! Já sám mám na tomde nádraží vtělený dvě tisícky.« Největší radost pak měl, »když to spustili,« když totiž počaly po trati jezdit pravidelné vlaky. Jezdily pomalu a rozvážně, jako všude po lokálkách jezdívají, skoro prázdné, jako by jen pro radost velkých i malých diváků, kteří se nemohli pohledu na ně nasytit. O ničem jiném se teď nemluvalo, než o nové dráze a látce k hovoru bylo stále hojně. Jak to po novu bývá, trať se teprve časem usazovala a sléhala. Tu a tam se drofil a sypal navenzený násep, někde povolil můstek, pražce se bortily, vodička nechtěla téci, jak jí inženýři poručili a zaplavila při prvním přívalu kousek podnivi — to všechno nejvíc a přede všemi rozčilovalo starého Skřivánka.

Jako by sám byl traťmístrem chodil podél dráhy v celém katastru Borovanském, a kde bylo třeba i ochotně ruku k dílu přiložil, sám vzal ryčku i motyčku, stoku proryl, břeh připlácl, kamínek s cesty odhodil, na vadu upozornil a tuze se »člil« a zle huboval na nepořádky, když nepřijela hned parta dělníků a »náši dráhu« nezpravila... Ba i na nádraží cítil se jako doma, kde koho po něm prováděl a horlivě vykládal, co a nač je zařízení. »Je v tom všom náramná vymyšlenost lidská — nevěřili byste hani, tudle tou páčkou se hne, ha táhne srazí se k sobě šiny. Tudle s tím kolečkem se zatočí, ha haž támdle ty závory se položí přes cestu.« Věděl, proč jsou v lucernách červená, bílá i zelená skla, jak vagony lze s koleje na koleje až ke skladišti převéct, ba i signálům s pištalkou i praporkem už počínal rozumět. Všichni strýce obdivovali, ano i chválou ho zahrnovali, říkajíce mu do očí: »Stryče, jenom tu modrou čepici vám nasadit, hned byste se moh' stát teky něčím hu dráhy...«

»To moh,« svědčil strýce hrdě, »hale rači bych hned něčím lepším, habych moh nosit řekněme — aspoň červenou čepici — ta se mi líbí.«

»I to se podívejme na stryjčka, jak vysoko myslí!« podívovali se všichni.

Ale jako děti hračky, tak konečně se u nás nabažili dráhy, zvykli jí a přestali se jí všímat. Jako by jí nebylo, starali se zas jen o svoje políčka, o dobytek a hospodářství a jako dřív, chodili i teď všude pěšky do Domažlic, do Kdyně i Hostouně na dobytčí trhy, na pouť i k soudům, na pohřby i veselky svých známých a příbuzných v okolí.

»Proč pak se nesvezete po dráze?« rutil je někdy pan farář anebo pan učitel, když je potkal vracející se s daleké cesty unavené a vysílené...

»Dyť nejsme takuví páni, habysme se mušeli vozit,« usmívali se v rozpacích nahlas, ale potichu v duši si říkali: »Dráha! Nacopa dráha! Túlik let sme tu buli bez ní — burem ešče. Má dobrý meno — dráha — protože je drahá — dvacetník hned vyhodit, to nejde jen tak, peníze se nesbírají na slnici,« a aby ušetřili groše, plývali dál zdravím i časem... A tak jen velice pomalu vžívala se myšlenka, že ty vozy nejsou jen pro pány a pro parádu, ale pro potřebu a mezi prvními, který slasť jízdy okusil, stál ovšem Skřivánek. I on sice chodil od jakživa všude pěšky, ale teď neodolal pokušení.

»Za tyjden máme v Hostouni Jakubskýj trh, podívám se tám letos, jak to platí,« počal sebe i své okolí připravovat a seznamovat se svým úmyslem.

»Jen haby bulo hezky. Rádo na ten den pršívá, bouřky chodívají!«

»Cák íčko je nám hej! Hať si prší, můžem ject po železnici.«

»Jako židí, ne?« usmál se kdosi píchlavě.

»Ba právě, dyž můžou židí, proč bych já nemoh? Dráha je náše ha ne židouc — ha habyste veděli, zrovna pojedú i dyby bul den jasný jako korálek.«

»Eslí dobře prodám, tak se s váma svezu zpátky,« přihlašovali se i jiní, kteří se chystali hnát na proslulý dobytčí trh býčka nebo kravku na prodej.

*) Na Chodsku ještě dnes staří lidé počítají na zlaté, na lokte a na libry. Proto se v povídce užívá obojí měny, míry i váhy.

Fronta

Jára Kohout

»Máme rok 1991. Máme svobodu a demokracii. Mimo toho stále máme fronty na potraviny. Já mám ruce o půl metru delší od toho, že stále musím nosit tašky. Nohy v kolenou mě bolí od toho otravného frontaření. Vedle stojící starý pán stále vrtí hlavou a pak si dodá kuráže:

»Už tu stojíme vedle sebe přes devět hodin. Stojíme na vajíčka. Snad se na nás dostane. - Já myslím, že už bychom si mohli začít tykat.

Tyhle fronty máme již 40 roků a nemůžeme se jich zbavit. Ty fronty udržuje při životě rudá Mafia, aby mohla klidně šmelit.

»Nemáte sirku?« »Mám a sice poslední a budu ji ještě potřebovat. Jak víte, sirky nejsou k dostání a já si je dělám doma z fosforu. Abych ušetřil dřívěčka, dělám si hlavičky na obou koncích. Jedna je, jak vidíte vypálená, ale tu druhou hlavičku budu ještě potřebovat. Pracuji v lékárně. Víte, ještě s kolegini. Ona je nemocná a tak jsem lékárnu zavřel a čekám na vajíčka.«

Hned za ním začal rozhovor:

»Prosím vás, kolik je hodin? Ježda, to jsou krásné hodiny. Trochu velké do kapsy. Ty musí být staré.«

»Ty hodiny jsem zdědil po otci. To jsou původně otcovy cibule. Připomínají mě staré dobré časy. Když se na ně podívám, zaslzim. Inu cibule. Jo. Cibule taky není. Kdy bude, neví se.«

Celá pražská fronta je vzorně organizovaná. Všichni většinou mlčí. To mají z minula. Jedna žena se dala slyšet:

»Jaké to máme teď poměry! V neděli jsem měla rande na Vexlplace pod vocasem u koně. To je blízko u Musea. Čekala jsem Julka. Přišel ke mně takový opálený Róm a asi mně považoval za Američanku, protože říkal: Naval sem všechny prachy co máš, nebo tě probodnu nožem! Takovouhle Ameriku bych tady mít nechtěla.«

Jiný čekatel děl:

»Paní nebo slečno, na světě se roztahuje dnes takových náfuků, že to není hezké. Podívejte se na toho diktátora Saddama Husseina. To je nový Hitler. Všechno přehání do nemožných rozměrů. V Iraku prý každý velbloud musí mít tři hrby. Jinak nedostane nažrat. A v Praze se roztahuje Rómové. Ona se usmála, změnil taktiku a zabručel: »Tak mě dejte aspoň na pivo! A řekněte mě jak se dostanu do musea?« »Tak jsem mu to řekla vostře a to jsem ho usadila: Vy chlape drzá! Když chcete do musea, tak se dejte vycpat!«

Aby se celá dlouhá smutná fronta na důležitou požívatinu hlasitě rozesmála, to se málo kdy stává.

Ničeho na světě netřeba se bát. Je mu jen třeba porozumět.

Marie Curie

Zajímavé články z Vídeňských Svobodných listů

ABECEDA ZÁPADOEVROPSKÉ INTEGRACE

Američané a Japonci to pochopili mnohem dříve než sami Západoevropané: skutečně jednotný západoevropský trh, který by měl fungovat od 1. ledna 1993, pro ně bude tvrdým oříškem. Pro prosperující ekonomiky Spojených států a Japonska to bude obávaný konkurent. Lepší pro ně bylo mít co do činění se západními Němci, Francouzi, Italy, Angličany, kteří si konkurovali navzájem, než s jedním velkým konkurentem.

Z amerického a japonského hlediska jsou tyto obavy opravdu na místě. Politicky a hospodářsky sjednocená západní Evropa by se v budoucích letech mohla změnit v nové těžiště světového dění. Po tichomořské ose (kalifornské pobřeží, na druhé straně oceánu ideálně spojené se zeměmi jako Japonsko, Jižní Korea, Tchaj-wan, Singapur a Hongkong), kterou v sedmdesátých a osmdesátých letech sociologové a ekonomové označili za nové centrum světa, by tuto úlohu mohla převzít stará Evropa.

Ale »historická příležitost pro evropské podnikatele«, jak se vyjádřil italský finančník Carlo De Benedetti, bude mít zřejmě větší počet nepřátel uvnitř než vně: krátkozraké podnikatele, rozhodnuté hájit zuby nehty vlastní zájmy, politiky trpící lokálním patriotismem, občany bojící se o svá privilegia a neschopné reálně zvážit výhody, které získají na oplátku.

I prostí občané dvanácti zemí Evropských společenství by se proto měli seznámit s tím, co jim přinese 31. prosinec 1992, kdy by měla vstoupit v platnost pravidla západoevropské integrace.

A

ADVOKÁTI. Už od roku 1977 se této profesi týká zvlášť norma Evropských společenství. Dnes už je tedy možné působit v tomto povolání z jednoho státu do druhého. Není ovšem zatím možné vykonávat advokátní praxi v jiné než vlastní zemi. Tento zákaz by však měl padnout, až jednotlivé země navzájem uznají platnost vysokoškolských diplomů.

AUTOMOBILY. V roce 1993 budou zrušeny vnitřní celní hranice mezi jednotlivými členskými státy a daň z automobilu se bude platit v zemi nákupu. Budou také sjednoceny technické normy platné pro vozy vyrobené v zemích EHS. V jednání je ještě otázka dovozu automobilů.

B

BANKY. Všechny úvěrové ústavy členských zemí Evropských společenství si budou moci otevřít vlastní filiálky v různých státech a poskytovat všechny typy služeb. Nezbytná kontrola bude spadat do kompetence mateřské země banky. Totéž bude platit i pro pojišťovací společnosti. Tento režim by neměl začít fungovat o mnoho později, než se hranice otevřou volnému pohybu kapitálu, což by se podle plánu mělo stát v létě roku 1990.

BENZÍNOVÁ ČERPADLA. Už od letošního října bude ve všech zemích Evropských společenství nutně muset být zajištěn prodej bezolovnatého benzínu. Některé země již prodej jiného než bezolovnatého benzínu zakázaly.

BIOTECHNOLOGIE. V tomto odvětví budou všechny vynálezy chráněny jednotlivými patentovými zákony. To je alespoň smysl návrhu, který se zkoumá na ministerské úrovni. Lze ovšem předpokládat, že se rozvine diskuse o morální stránce věci: bude nebo nebude možno chránit patentem zvířata – například krávy geneticky upravené tak, aby vynášely více mléka nebo aby měly libovější maso? Komise Evropských společenství hodlá na tuto otázku odpovědět kladně.

C

CELNICE. Od ledna 1993 nebudou už na vnitřních hranicích celnice. Budou pouze na hranicích zemí Evropských společenství s ostatním světem. Do roku 1991 by měl vstoupit v platnost jednotný západoevropský zákon o těchto vnějších celnicích.

CESTOVNÍ KANCELÁŘE. Volný pohyb kapitálu, zboží a osob otevře nové možnosti. Bude provedena také daňová reforma: turisté z nečlenských zemí budou osvobozeni od placení daní ze služeb poskytovaných cestovní kanceláři, takže se pro ně ceny sníží. Uvnitř zemí Evropských společenství bude proveden pravý opak.

D

DANĚ PLACENÉ SPOLEČNOSTMI. V rámci jednotného trhu budou penalizovány ty země, kde existuje nejvyšší zdanění společností. Proto komise Evropských společenství hodlá sladit (od roku 1993) výši daňových poplatků tak, aby byla stejná pro všechny členské země.

DAŇOVÉ PŘEDPISY. Bude odstraněno veškeré dvojí zdaňování, které postihuje v jednotlivých zemích zboží pocházející z jiné země. Už dnes, když někdo zakoupí v cizím státě zboží a převeze ho do vlasti, musí zaplatit (pokud existuje) nanejvýš rozdíl v daních mezi oběma státy.

DIPLOMY. Už loni v červnu se západoevropská dvanáctka dohodla na rovnocennosti různých diplomů. Od 1. ledna 1991 bude jakýkoli diplom, který někdo získá v kterékoli z dvanácti zemí a za nímž bude stát nejméně tříleté studium na vysoké škole, uznán v ostatních jedenácti zemích. Důsledek toho bude, že každý vysokoškolák bude moci pracovat v kterékoli zemi EHS. Pokud ovšem stát, který vysokoškoláka přijme, bude moci dokázat, že existují hluboké rozdíly mezi znalostmi tohoto vysokoškoláka a místních vysokoškoláků, bude mu moci nařídit doplňkové studium nebo rozdílovou zkoušku. V pravomoci vysokoškoláka bude rozhodnout se sám pro jedno nebo druhé. Jediná předpokládaná výjimka se týká vysokoškoláků s právnickým diplomem – v tomto případě bude mít zmíněnou pravomoc stát.

DŮCHODCI. Budou se moci usídlit v kterékoli zemi Evropských společenství. Některé státy (například Francie) však požadují, aby důchodce, který se chce přestěhovat z jednoho státu do druhého, předtím prokázal, že má dost finančních prostředků, aby se o sebe mohl postarat sám.

DUCHOVENSTVO. Není předmětem žádných zvláštních předpisů. Výjimku tvoří Dánsko, kde kněží (všech náboženství) musejí studovat pět let na vysoké škole a cizinci musejí absolvovat studijní stáž nebo rozdílovou zkoušku.

DUTY FREE SHOPS. Obchody, kde se prodává zboží bez cla, zmizí z vnitřních hranic spolu s celnicemi. Pokud jde o hranice mezi západní Evropou a zbytkem světa, nenastanou žádné změny.

E

ELEKTRINA. Ve všech dvanácti zemích budou sjednoceny poplatky za elektřinu na otop a osvětlení.

ENERGIE. Energie patří mezi hodnoty a služby, které se budou moci volně pohybovat v rámci zemí Evropských společenství. Výrobci energie se proto budou muset podrobit konkurenci, zato však budou mít možnost užívat distribuční síť svých konkurentů.

ECU (European Currency Unit – evropská měnová jednotka). Zúčtovatelná měnová jednotka EHS; ECU = 1,13 dolaru. Užívání této jednotky se rozšiřuje (i když velice pomalu) i mezi soukromníky, přestože komise Evropských společenství má v plánu učinit z ECU rezervní měnu. Všechny peněžní otázky projednává zvláštní komise, která má v co

nejbližší době zveřejnit výsledky svého jednání.

ETIKETY. Od roku 1993 bude mít západní Evropa jednotná pravidla pro etikety na potravinářských výrobcích, aby se umožnila lepší informovanost spotřebitelů. Zvláštní informace budou muset přinášet nálepky na dietetických výrobcích. Na veškerých potravinách daných do prodeje bude muset být vyznačena jejich nutriční hodnota.

H

HLUK. V zájmu zdraví občanů budou prozatím přijata dvě opatření – první se bude týkat motocyklů, druhé sekaček na trávu. Jejich hlučnost nebude smět překročit práh 96 decibelů.

CH

CHEMIE. Budou přijata opatření zakazující prodej zvlášť nebezpečných chemických výrobků (například na bázi azbestu). Budou také zavedeny přísnější normy týkající se označování výrobků, které by mělo spotřebitele informovat o rizicích jejich užívání. Jednotná směrnice v tomto smyslu už byla přijata loni v říjnu a má vstoupit v platnost v červnu roku 1991.

K

KATALYTICKÉ FILTRY VÝFUKOVÝCH PLYNŮ. Normy schválené západoevropskou dvanáctkou ohledně znečišťování ovzduší výfukovými plyny stanoví (vzhledem k tomu, že zatím neexistuje jiné technické řešení) povinnost používat katalytický filtr výfukových plynů. Postup v tomto směru by měl probíhat následovně: Od 1. října loňského roku je filtr povinný u vozů s objemem válců vyšším než 2000 krychlových centimetrů; u automobilů s objemem 1400 až 2000 krychlových centimetrů by se měly filtry povinně používat od října 1991 (u nových modelů) a od října 1993 (u starých modelů). Pro auta pod 1400 krychlových centimetrů budou platit data říjen 1990 a říjen 1991. Od ledna 1993 však vstoupí v platnost ještě přísnější zákony.

KREV. Na počátku roku 1991 by měla vstoupit v platnost směrnice o krevních derivátech vyráběných v průmyslovém měřítku, jako je hemoglobin nebo albumin. Těchto léků se budou týkat stejné zásady jako u dalších farmaceutických výrobků. Navíc se na ně bude vztahovat zvláštní prověřovací procedura, aby se vyloučila jakákoli možnost nákazy. Zdravotnická zařízení v zemi, kde se léky vyrábějí, budou moci kontrolovat léky dříve, než se dostanou do prodeje. Krev se bude odebírat pouze od těch dárců, kteří projdou příslušným testem. Cílem bude bezplatné dárčovství krve, jakož i západoevropská soběstačnost v zásobování krví.

KVALITA. Za ověřování toho, že výrobek odpovídá kvalitativním normám EHS, budou odpovídat národní laboratoře, které budou státní i soukromé. To bude platit do té doby, než bude zavedena jednotná západoevropská norma týkající se fungování těchto laboratoří a než bude zavedena západoevropská síť pověřených laboratoří. Tato laboratorní síť bude nezbytná především k tomu, aby se mohly zrušit veterinární a fytosanitární kontroly na hranicích, které jsou často skrytou formou protekcionářství.

L

LOV. Zrušení vnitřních celních hranic povede k zavedení nových zákonů o prodeji střelných zbraní, aby se vyloučilo (poté, co budou zrušeny kontroly na státních hranicích) získávání nepřihlášených zbraní. Až bude tento problém vyřešen (zkoumá se už na ministerské úrovni), budou moci lovci jít na lov s vlastními zbraněmi i v jiných členských zemích EHS.

M

MASO. Volný pohyb masa a masných výrobků předpokládá, že budou sjednoceny zdravotnické normy, které se dnes v jednotlivých západoevropských zemích značně liší.

především pokud jde o zpracování a konzervování masa. Od 1. ledna letošního roku už byly v rámci tohoto opatření zakázány ve výživě zvířat hormony. Toto opatření vyvolalo kritiku ze strany Spojených států (kde chovatelé hormonů už léta běžně používají), které přijaly opatření omezující dovoz západoevropských výrobků jako odvetu za zákaz dovážet jejich maso do země EHS.

O

ODBORY. Evropská společenství vyzývají všechny složky společnosti, aby se podílely na realizaci jednotného trhu, v němž měly být sladěny zájmy pracujících a podnikatelů. Je ovšem nutné dodat, že sociální aspekt jednotného trhu je předmětem velkých rozporů mezi jednotlivými zeměmi.

P

PASY. Od roku 1985 je v oběhu nový pas vínové barvy, na němž je napsáno Evropská společenství a za tím jméno státu, který pas vydal. Tento nový pas postupně nahradí staré národní pasy kromě španělských a portugalských (zemí, které vstoupili do EHS teprve nedávno).

PATENTY. Existuje už západoevropská konvence o patentech. Teď by však v zájmu zjednodušení všech praktik měl být vytvořen jednotný západoevropský patentový úřad a příslušný orgán, který by ho řídil.

PILOTI. Normy pro získání pilotní licence budou sjednoceny na západoevropské úrovni a budou se inspirovat mezinárodně platnými normami. Až tato směrnice vstoupí v platnost (předpokládá se, že mezi rokem 1990 a 1991), bude automaticky platit, že budou na západoevropské úrovni uznávány všechny licence vydané v kterékoli z členských zemí.

POHYB KAPITÁLU. Od 1. července 1990 bude zajištěn volný pohyb kapitálu v osmi zemích EHS: v Itálii, NSR, Francii, Belgii, Nizozemsku, Lucembursku, Velké Británii a Dánsku. V dalších čtyřech zemích (ve Španělsku, Portugalsku, Irsku a Řecku) bude uzákoněn volný pohyb kapitálu dva a půl roku nato, od 1. ledna 1993. Od těchto dat si každý bude moci otevřít běžný bankovní účet v kterékoli z členských zemí nebo si kdekoli zažádat o půjčku. Tento velký krok nezbytně vyžaduje sjednocení norem vztahujících se na daně z úspor.

POJIŠTĚNÍ. Pokud jde o velká průmyslová rizika a o rizika jednotlivců (například týkající se domácností), bylo již dosaženo dohody, která fakticky zaručila svobodnou možnost poskytovat pojišťovací služby ve všech členských zemích EHS. Zbývá ještě sjednotit předpisy v oblasti životních pojištění, havarijního pojištění vztahujícího se na drobné podnikatele. Kontrola pojišťovacích společností bude spadat do kompetence příslušných orgánů v domovské zemi pojišťovací společnosti.

PRÁVO NA AZYL. Bude třeba schválit příslušnou proceduru, která by zabránila, aby osoba, již byla zamítnuta žádost o azyl v jedné z dvanácti členských zemí, mohla obejít zákaz tím, že se obrátí na zemi jinou.

PŘÍSTĚHOVALCI. Komise Evropských společenství byla pověřena, aby vypracovala zprávu o sociálních podmínkách přistěhovalců ve všech dvanácti zemích. Tato zpráva poslouží jako základ příští západoevropské politiky v oblasti přistěhovalectví.

PŘÍRODNÍ KATASTROFY. Už od konce roku 1987 existuje plán západoevropské koordinace, který bude mít k dispozici velice rychlé výstražné a informační systémy. To bude základ pro intenzivnější spolupráci.

PŮJČOVNY AUT. Vypůjčíte-li si auto pro cestu do jiného západoevropského státu, nebudete ho už 1. lednu 1993 (po zrušení vnitřních hranic) muset vracet do vlasti. V důsledku toho se působnost půjčoven automobilů značně rozšíří, což by mělo vést ke snížení poplatků (počítá se s dvaceti procentním snížením cen)

R

REKLAMA. Ve snaze zaručit naprostou svobodu vysílání a příjmů televizních programů navrhla komise Evropských společenství normy, které by sjednotily pravidla televizní reklamy. Tato norma však vstoupí v platnost dříve než v roce 1993.

Ř

ŘÍČNÍ DOPRAVA. Zrušení vnitřních hranic bude platné i pro říční dopravu, také národní dopravce bude moci bez jakýchkoliv formalit plout za hranice své vlasti.

ŘÍDIČSKÝ PRŮKAZ. Byl již navržen jednotný průkaz pro všech dvanáct zemí, a všechny státy ho ještě nepřijaly. Cílem je dosáhnout dohody do roku 1993.

S

SILNIČNÍ DOPRAVA. Bude zcela uvolněna. Komisi ovšem zbývá vyřešit ještě řadu problémů, například z jakých fondů hradit náklady na infrastrukturu (ne všechny země jsou totiž pro to, aby se vybíraly dálniční poplatky).

SOUDNÍ ZNALCI. I tato profese (která se řadí mezi právnické) bude vyhrazena, ale spoň prozatím, výlučně občanům toho kterého státu.

SPOTŘEBITELÉ. Západoevropský společný trh bude muset maximálně hájit zájmy spotřebitele. Zrušení překážek, které stály v cestě volnému pohybu zboží, by ostatně mělo prospět právě spotřebitelům. Podle seriózních vědeckých výzkumů by integrace trhu měla vést v průměru k osmiprocentnímu snížení cen.

STÁTNÍ ZAMĚSTNANCI. Každý pracovník bude moci pracovat v zemi, kterou si vybere, s jedinou výjimkou, která se týká státních zaměstnanců. V tomto případě bude státní příslušnost nezbytnou podmínkou pro přijetí do zaměstnání.

STUDENTI. Budou se jich týkat stejná práva jako důchodců (viz heslo).

Š

ŠEKY. Rozšíření soukromého používání ECU by mělo umožnit vydávání šeků v této jednotné západoevropské měně, čímž by se zjednodušily platby občanů v různých západoevropských zemích. Volný pohyb kapitálu umožní občanům užívat své šeky a úvěrové karty ve všech dvanácti zemích. Je ovšem nutné, aby se banky předtím mezi sebou dohodly o nezbytných opatřeních na ochranu zákazníků. Zkoumá se zákon o používání šeků, do nichž by byl umístěn mikročip s pamětí. Úvěrové ústavy se už dohodly na zřízení západoevropské sítě magnetických karet, k níž by měli přístup všichni uživatelé.

T

TABÁKOVÉ VÝROBKY. Na ochranu zdraví svých občanů sáhne Komise Evropských společenství k některým opatřením. Do roku 1990 bude uzákoněna povinnost tisknout na každý balíček cigaret varování »Zvlášť nebezpečné pro zdraví«, po němž by ještě mohl následovat nápis typu »Kouření způsobuje rakovinu« nebo »Kouření způsobuje kardiovaskulární choroby«. Ve všech dvanácti zemích budou sjednoceny ceny tabákových výrobků.

TAXÍKY. I taxíky budou samozřejmě moci volně přejet z jedné země do druhé a taxikáři budou moci poskytovat své služby neomezeně.

TELEFONY. Už existuje směrnice pro jednotný telefonní systém a pro užívání přenosných telefonů po celém území všech dvanácti států.

TELEVIZE. Do prosince 1992 by se měla sjednotit pravidla pro televizní vysílání. Bude samozřejmě povoleno vysílání a příjem televizních programů z jedné země do druhé. Zvlášť se budou řešit problémy reklamy (viz heslo), autorských práv a jednotné televizní

produkce. Bude se také jednat o televizních systémech (ne všechny země Evropských společenství je mají navzájem kompatibilní) a o zavádění televize s vysokým rozlišením (HDTV - high definition TV).

Ú

ÚSPORY. Některé země zdaňují více příjem z kapitálu, jiné příjem z práce. Po provedení úplné integrace proto hrozí nebezpečí úniku kapitálu do těchto druhých zemí (především do NSR a Lucemburska). Proto se musí odpovědní ministři dohodnout na sjednocení daňového systému.

ÚVĚR. Od července 1990 bude platit zákon, podle kterého budou moci všechny úvěrové ústavy poskytovat své služby ve všech dvanácti zemích EHS. V jednání jsou ještě normy pro eventuální likvidaci peněžního ústavu a pro vlastní fondy bank.

V

VEREJNÉ PRÁCE. Už nebudou svěřovány výhradně podnikům země, kde se práce provádějí. Od roku 1990 vstoupí v platnost nové směrnice pro poskytování zakázek na tyto práce.

VLAJKY. Emblém Evropských společenství (modrá vlajka s dvanácti zlatými hvězdami) je už dnes umístěna na všech hraničních přechodech dvanácti členských států na tabuli, která nese jméno toho kterého státu. Od konce roku 1992 bude západoevropská vlajka povinně vlát na všech vnějších hranicích Evropských společenství vedle národní vlajky. Emblém - ale to je prozatím jen návrh - bude moci být umístěn i na automobilech.

VYPOVĚZENÍ. Bude třeba zabránit tomu, aby se člověk vypovězený z jedné země do ní zase vrátil přes zemi jinou. Na toto téma už jednají ministři vnitra.

Z

ZVÍŘATA. Od roku 1993 se po dvanácti členských zemích EHS budou moci volně pohybovat i zvířata. Budou ovšem muset vyhovovat jednotným zdravotnickým předpisům a budou muset mít očkovací průkaz. Za kontrolu zdravotního stavu zvířat budou odpovědné jednotlivé státy.

Ž

ZIVOTNÍ PROSTŘEDÍ. V této oblasti byly už vymezeny přesné kompetence. Ministři dvanácti členských zemí mohou v jednotlivých případech rozhodnout poměrem většiny hlasů o opatřeních na ochranu zdraví občanů. To se ostatně stalo v případě emisí velkých průmyslových komplexů.

(Ze zahraničního tisku)

ČÁST DOKUMENTŮ, které o Chartě 77 shromáždila bývalá Státní bezpečnost, předal ředitel Federální informační služby Jiří Novotný řediteli Ústavu soudobých dějin ČSAV Vilému Prečanovi. Tři objemné balíky obsahující 7000 listů. Jde o dokumenty, které od roku 1979 vydávala Charta 77, bulletin, Informace o Chartě 77, materiály VONS a dopisy, které mluvčí a další signatáři posílali státním orgánům nebo KSČ. Všechny listiny, včetně obálek, jsou zataveny do průhledných fólií, aby mohly být kdykoliv podrobeny zkouškám otisků prstů.

VDOVA po bývalém albánském vedoucím činiteli Nedžmije Hodžová byla uvolněna z funkce předsedkyně generální rady Demokratické fronty Albánie, jež je obdobou bývalé čs. Národní fronty.

OD LEDNA se v Maďarsku očekává zvýšení jízdného za přepravu osobními a rychlíkovými vlaky.

JEDINA ČESKA BANKA
The Berwyn National Bank
7112 West Cermak Road
Berwyn, Illinois
(708) 788-4700

Člen FDIC
OSLAUVUJE 52 ROKU

Přijme se:

Loyola University

roznášeči jídla na plný - na částečný čas, pomoc do kuchyně, obsluha v jídelně, obsluha s jídlem, mytí nádobí. Musí se dorozumět anglicky. Hlaste se osobně nebo volejte po 1. lednu 1991.

Roh 6525 N.Sheridan Rd. a Loyola Ave., (2. posch. Mertz Hall) Chicago.
Tel.: 312 - 506 - 3341

Potřebuji do české restaurace, area Bensenville, cook a waitres, full or part time. Volejte:
708-766-5454

Přijme se osoba na lehkou práci nemusí mít zkušenosti, zaučíme, dobrý plat. Různé hodiny.
976 - 7355

Shampoo girl wanted

in Park Ridge
Call: (708) 692 - 3800

Hair stylist wanted

in Park Ridge with following
Up to 60% commision
Call: (708) 253 - 4541

Kde možno koupit HLASATEL:

- Austin a Čermák Rd. Cicero — stánek
- Miloš Pancner 6038 W. Čermák Rd., Cicero
- Prague Sausage 6312 W. Čermák Rd., Berwyn Pouze nedělní
- Redakce Hlasatele 6426 W. Čermák Rd., Berwyn
- Fred Pancner 6514 W. Čermák Rd., Berwyn
- Hon Ůak Park & Čermak Rd. Berwyn — stánek
- 26th & Ridgeland Berwyn, stánek — nedělní
- Čermák Rd. & Ridgeland Berwyn, stánek — nedělní
- Čermák Rd. & East Ave. Berwyn — stánek
- V New Yorku: Candy Store 1437 - 1st Ave., New York, NY
- Americké velvyslanectví v Praze

MIKI SPIGL

Cermak Road Realty
6226 záp. Cermák tř.
Berwyn, Ill.
č. tel.: 484-4800

LOCKPORT - nová ranch,
8 pokojů, 3 ložnice, 2 koupelny,
garáž na 2-1/2 aut,
pozemek čtvrt akru.
Cena \$ 159,900

HARLEM, blízko Čermak Rd.
pětirodinný dům, dvouložnicové by-
ty, 5 ledniček, 5 kamen, 5 aircondi-
tioners, pračka, sušička,
automatický systém na kropení
trávníku.

Roční příjem \$30,060.

LOMBARD, IL.
Třipokojové kondominium blízko
nákupního střediska Yorktown. Dva
basény, security system.
Pouze \$56,000

Rodinný domek
na prodej
v okolí Chicaga

Pište do redakce Hlasatele
pod značkou:
Cena podle dohody

Byt k pronajmutí

Berwyn, 18 Harlem. 3 1/2 místnosti, od 1. února,
lednička, kamna, s topením a chlazením.
Místnost na praní a rezervované parkování.
\$400,-. Volejte:

582 - 2307

Cicero: Vlc. 21st & Central, 2nd fl, 2 bdrms
\$430.00/mo. Plus Sec deposit. Immediate oc-
cupancy, incl.kitchen appliances and heat. 2
bl. to Cermak Bus & Douglas El. 1 bl. to Jewel.
No pets. Phone 9 - 4. for appt. M-F.
(708) 656 - 3250

Auto for sale

Is it true...Jeeps for \$44,- through the
U.S. Gov t? Call for facts!
504-649-5745 ext. S-10654

Prodám

1984 Mercedes Benz, model 300 SD. Stříbrná
barva, vemitř modrá kůže. Ve výborném stavu,
cena \$14,500. Volejte:
(708) 484 5364

Mám největší sbírku titulních stránek novin v
Evropě. Kolekce pochází z 250 současných i
zaniklých států a je tištěna v 180 jazycích. Za
noviny ze států, ve kterém bydlíte zašlu
poštovní známky, nebo barevné pohledy z
Československa i Evropy.

Miroslav Brchel
Franka 1637

25601 Benešov, Československo

Bus. opptys Distributors

Wanted for eastern Europe, con-
sumer and industrial products. Join
International Network.

Write:
A.C.E.
P.O. Box 34631
Chicago, IL 60634-0631

Gottwaldov monstrepamatník v Bratislave zmizol z povrchu zeme - stačila na to primeraná nálož. Nechceme zasiahnuť do debaty či takéto pamiatky treba ničit', alebo zachovať. I keď aj to by stálo za uvažovanie. Máme na mysli fakt, že pamiatnik sa náložou prehodnotil, ale gottwaldovský duch zostáva. Za štyridsaťročné vlády komunizmu bolo skántrených niekoľko miliónov exemplárov kníh - odborne sa to volalo očista knižného fondu. Zmizli do nenávratna mnohé historické knižnice alebo knižné celky významných zberateľov. Zošrotovali ich na papier, na ktorý sa čerňou do povedomia dostával gottwaldovský duch. Alebo inak povedané: presné napodobovanie rytmu a dĺžky kroku s obyvateľstvom obrovskej krajiny, ktorá mala inú kultúru, inú mentalitu, iné tradície a inú spoločenskú klímu. Československo, kedysi pyšné na svoje obecné a verejné mestské knižnice, ktoré boli strediskom, úlom, dielňou, laboratóriom demokratického myslenia, si tieto knižnice často nad prácou zničilo a prijalo do vena sovietsku prácu s masovým čitateľom. Zaviedlo aj predčítača, hoci v Československu nebola na rozdiel od Sovietskeho zväzu armáda analfabetov. Zaviedli sa aj čitateľské besedy na propagáciu polotovarov socialistického realizmu, alebo na útoky proti tzv. sporným hodnotám, ktoré sa náhodou prekľzli cez bdelé oko cenzorov a inkvizítorov. A zostali prečesané fondy ľudových knižnic s čiastočne mrtvym fondom, určeným len ako kuliša alebo plocha na prach.

A tieto fondy nám zostali. Neprihovárime sa, aby v procese demokratizácie českej a slovenskej spoločnosti putovali do knižnic noví pseudokoniáši, aby sa vytvorili zoznamy zakázaných kníh, aby sa marxistická literatúra páčila na námestiach a okolo vatry sa tancovali nekontrolovateľné rytmy nad komcom jednej smutnej epochy knihovníctva a osvety.

V rozhovore s istým slovenským knihovníkom sme nedávno počuli celkom zaujímavú mienku, pretože tento osvetár vedel o čom hovorí: "Pozrite sa, tieto marxistické knihy a sorealistické diela sa nečítali. O to menej ich budú číta ľudia v prítomnosti a v budúcnosti". To je, zrejme pravda. Kyslé ovocie nepríťahuje.

Lenže, čo ostáva prít'azlivé v tomto neslávnom dedičstve? Predpoklady zahraničnej literatúry sa tiež robili podľa presného politického kľúča. Dnešný čitateľ, trebárs vzornej čačianskej knižnice, márne by rád čítal Solženicyna. Zostane niekoľko políc klasikov slovenskej literatúry. Lenže Martin Kukučín nemože saturovať smäd dnešného milovníka literatúry, občana, spoločenského tvora po odpovediach na mnohé páľivé otázky dneška.

Už teraz môžeme čítať varovania, ktoré nevyslovujú Kasandry, ale odborníci. Upozorňujú na zvýšenie cien papiera, polygrafického materiálu a služieb. Hrozí rozpad veľkých vydavateľstiev, ale malé to tiež nebudú mať na ružách ustlané. Sú tu už premyslené návrhy na vytvorenie troj až štvorročného takpovediac obdobia hájenia zrodu knihy. Zatiaľ sme nepočuli od kompetentných činiteľov odpovede na tieto návrhy - lebo ich ani nevedia dať. Zatiaľ nie je ani jasné ako udržiavať knižnice a iné osvetové zariadenia. A v hre je aj samotný čitateľ, ktorý sa jednoducho odučil čítať, lebo mu knihy chutili ako tráva.

Pochopiteľne nemáme patent na rozum a ešte menej chceme udeľovať rady na diaľku. Iba upozorňujeme na problém o ktorom sa zatiaľ nehovorí. Zatiaľ ho obavy o vytváranie a šírenie knihy vobec. Umožniť čítanie pluralistickej literatúry, naučiť čitateľa pravidlám vytvárania svojej mienky, vyznať sa v džungli alternatív, pestovať si zdravý rozum však nemože byť sekundárnym problémom. Nemožno ho riešiť podľa už dávno prekonaného liberálno-kapitalistického hesla "nechať voľne ísť, nechať voľne plynúť" V hre je príliš veľa, pravidlá nie sú ešte stanovené.

Hledá se kniha

od Vladimíra Klácela:
"VĚČNÝ KALENDÁŘ"
čili kniha Svojanovská. Skládal
a v květnu 1877 dokončil L.
Klácel.

Pište do redakce Hlasatele

Apt. for Rent

CICERO

1 1/2 rooms \$265,-
2 1/2 rooms \$295,-
4 rooms \$400,-
Plus security deposit, heat included,
stove and refrigerator. No pets.
Austin Arms apartment c/o Central
Federal savings.

708/656-5000 ext.235 Bob

Podporujte Hlasatel Máte zapláceno předplatné?

WANTED TO BUY

Old Toys, Cars, Trucks, Foot-
ball and Baseball Cards, Old
Tins, Coffe, Tea, Tobacco,
Japps Potatoes Chlg Cans, Old
Magazines, Cracker Jack Home,
Iron Mechanical and Still
BANKS, Marbles, Old Walt
Disney Items, Lone Ranger,
Batman, Gene Autry, Old Comic
Books, Beer Steins and Glasses,
Old Postcards.
Call NORM at 863-8979
or 447-7955

Prosazovat zásady pravdy, otevřenosti a spravedlnosti

Kardinál František Tomášek

Teprve nyní jsme získali celý text vánočního projevu Františka kardinála Tomáška, arcibiskupa pražského. Je však tak závažný, že jej otiskujeme, i když s malým zpožděním.

Vážení spoluobčané, milí bratři a sestry,

přišel opět den, kdy se v našich bytech, ale i v kostelích a na náměstích rozsvěcují světla vánočních stromků na znamení radosti a pokoje v lidských srdcích. Letos slavíme Vánoce ve státě konečně svobodném. Ohlédneme-li se zpět na rok, který jsme prožili, vidíme, s jakými obtížemi a překážkami bylo a zřejmě ještě bude spojeno budování svobodné společnosti, která chce dát stejně spravedlivé možnosti k uplatnění a k životu všem svým občanům. Vidíme také, jaký je přímo propastný rozdíl mezi diktaturou, pod kterou jsme byli nuceni čtyři desetiletí žít, a mezi demokratickým uspořádáním věcí veřejných, o které se spojenými silami pokoušíme. Nemůžeme polevit v úsilí o vzájemnou bratrskou spolupráci bez podezírání a bez předsudků, neboť jedině tak dosáhneme cílů, které jsme si loni v listopadu vytkli. Neboť i z vědomí dobré vzájemné spolupráce na společném díle pramení pravá vánoční radost.

Jsmo si jistě všichni vědomi toho, že jsme po minulé éře nezdědili pouze rozvrat na poli ekonomickém a sociálním, ale také a zvláště na poli duchovním a mravním. Jeho následky pocítujeme všichni, protože žádný člověk není ostrov a v lidské společnosti potřebuje jeden druhého. Vidíme, kolik nedostatků je v mezilidských vztazích, vidíme, jak trpí rodinný život, jak zdaleka není vše v pořádku mezi lidmi v podnicích, závodech a na jiných pracovištích, býváme někdy svědky nedostatečné kultury veřejného života a je nám právem líto i části naší mládeže, která z nedostatku lepších ideálů se ubírá po nesprávných cestách. Tyto skutečnosti si dnes připomínáme ne proto, abychom nad nimi nařikali, ale především proto, že jsou v rozporu s posestvím Vánoc, které je určeno všem lidem dobré vůle a narušují tak pravou vánoční radost a pokoj.

Všichni jsme zodpovědní za společné dobro nás všech. Nikdo není z této odpovědnosti vyňat. Proto dnes na štědrý večer se každý můžeme zamyslet nad tím, co uděláme pro to, abychom na svých místech a ve svém okolí vytvářeli zdravé a pravdivé a tím i radostné mravní ovzduší, abychom prosazovali zásady pravdy, otevřenosti a spravedlnosti všude tam, kde k tomu máme příležitost, ať je to v rodině, na pracovišti nebo ve společenském životě, ať je to v soukromí nebo na veřejnosti. Tam všude nás má a chce provázet světlo vánoční zvěsti, aby zahnal temnoty a nastolilo opravdový pokoj. Toto světlo obrátilo k lepšímu už tolik lidských srdcí, napravilo tolik narušených mezilidských vztahů a dokázalo obnovit mír i mezi znepřátelenými lidmi, že jsme všichni povoláni k tomu, abychom vyzkoušeli jeho sílu a prozářili tak naše myšlení, naše slova i činy. Už nyní chci poděkovat všem vám, kteří si uvědomujete závažnost této výzvy a budete usilovat o pravdu a vzájemné pochopení.

Tyto pravdivé vztahy založené na ochotě vzájemně spolupracovat jsou důležité i pro soužití obou našich národů, Čechů a Slováků. Máme společné kořeny našich duchovních dějin, které začínají s příchodem křesťanství, které světlem svého učení položilo nejen základy kultury, ale doslova prozářilo duše i srdce našich předků. Učiňme všechno pro to, aby tomu tak bylo i dnes, zapomeňme na často nedůstojná obviňování a podejme si ruce ke spolupráci na společném díle. Je to odkaz nejen našich předků, ale je to přímo příkaz přítomné chvíle. Ať betlémská hvězda ozáří i naši společnou cestu slovenského a českého národa při respektování všech národních práv a také práv menších národností, které s námi žijí.

V mnoha našich rodinách a společenstvích se udržel zvyk stavění rodinného betléma. Chci v této souvislosti připomenout, že katolická církev ve spojení s křesťany jiných církví bude v nastávajících měsících usilovat o ozdravení rodin a rodinného života vůbec. Připravujeme v rámci Desetiletí duchovní obnovy národa celou řadu podnětů, které chtějí napomoci vytvořit harmonický rodinný život ve všech směrech včetně mravní a citové výchovy dětí a zvýšené odpovědnosti za staré a nemocné rodiče a příbuzné. Chceme tak spolu se všemi lidmi dobré vůle a zvláště se všemi křesťany vnést do našich rodin pravý pokoj, napomoci ke zlepšení rodinného soužití a dosáhnout toho, aby se nikdo necítil opuštěn nebo zanedbáván, a potřebuje-li pomoci, aby se mu jí také včas a s láskou dostalo. Neboť každý člověk má nezadatelné právo na to, aby se i v jeho životě projevovalo vánoční poselství o pokoji a vzájemné lásce. Ať příklad betlémské rodiny působí svou přitažlivostí, krásou a pravdou i u nás.

Nyní se chci několika slovy obrátit i k naší mládeži, neboť i jí je určeno vánoční poselství o pravé radosti a pokoji. Podstatnou část svého života jsem se věnoval výchově mladých lidí, velice často s nimi hovořím a znám jejich problémy. Vy mladí jste svým postojem v uplynulých měsících dokázali, že si uvědomujete svou spoluodpovědnost za osudy našich národů. Vytrvejte ve svém úsilí o zlepšení poměrů naší společnosti, usilujte i nadále o pravdu a spravedlnost pro všechny a o uplatnění lidských práv v plném rozsahu. To ovšem dokážete jen tehdy, budete-li i po mravní stránce dostatečně silní,

Zapomenutá výročí

Josef Herman

Malíř František Kašpar Fahrenschohn měl syna Jana Jakuba Rudolfa - také malíře, ale jen o starším Fahrenschohovi víme, že podstatnou částí jeho tvorby jsou portréty, ne-li činností výlučnou. Samozřejmě, jednalo se o tváře šlechtické - tak to byli páni z Chotků, Pachtové, císařové Josef II. a Leopold II., hrabě J.A.Chamaré, arcibiskup Antonín Petr Příchovský, děti Valdštejnů a j. Také portrét herečky Edmundy Scholtzové. Zájemce o shlednutí Fahrenschohnových obrazů bude muset navštívit Veltrusy, Mníšek, Nové Hrady a četné jiné zámky, přidat několik muzeí - pak bude jeho žeh dvojnásobná: k hledanému ještě stará a starší architektura. Jen aby tíhu tolika krásy unesl!

Člověk se neubrání připomínce W.A.Mozarta při vyslovení jména skladatele Jakuba Wachtera - také jeho Requiem bylo poprvé provedeno na jeho pohřbu. Wachter byl varhaníkem u brněnského sv. Jakuba a pohřben byl před 250 roky, 28.I.1741. V Praze maličko známý skladatel je uznáván na vrcholu barokní hudby, tehdy reprezentované hlavně Vídní.

Sochař Ludvík Šimek dostal do vínku jiskru umění a vzdělal ji svědomitou prací a vrozenou zručností - tu si osvojil pod vedením Em. Maxe. Přes několik viceletých pobytů v Mnichově a Římě, zůstala největší část jeho tvorby v Praze, resp. v Čechách. Zvláště v Praze jsou dvě z nejznámějších Šimkových prací, ač mnohý nemá tušení, že poctivý kumštýř devatenáctého století je jejich původcem. Je to Bruncvíkova socha na Karlově mostě a pomník Josefa Jungmanna před chrámem P.M.Sněžné v centru města. K nim se řadí méně obdivovaná, nicméně překrásná Madona na Prašné věži (po Mockerově opravě, tedy krátce před Šimkovou smrtí). V pražských kostelích a na hřbitovech je řada jiných Šimkových prací, ve Vídni pak na Arsenálu. Šimkovi předpovídal kdekdo přední postavení v českém sochařství, označovali ho za nástupce Václava Levého. Tohoto prvního většinou sochaře u nás ve skutečnosti překonal až novorenesanční J.V.Myslбек. Při návštěvě Prahy doporučuji zajít do kostela sv. Ludmily, ke sv. Václavovi na Smíchově, do Karlína k sv. Cyrilovi a Metodějovi, do starobylého gotického chrámu sv. Petra na Poříčí a rozhodně nevynechat Anenskou kapli u sv. Víta na Hradě - tam všude je Šimek, sochař předčasně zemřelý 25.I.1886 (nar. 19.I.1837).

Zhruba před půl rokem jsme vzpomínali výročí 150 let od narození malíře Aloise Kiringa - nyní jsme se přiblížili také k výročí jeho smrti - po osmdesáti letech, 25.I.1911.

Před sedmdesáti léty vystavoval v Los Angeles malíř Vojtěch Pernica, narozený před 105 roky 26.I.1886. Vynikal v portretu a v dekoračním umění, zejména je pak vyzdvihována Pernicova pečlivost ve vystižení věrné charakteristiky starých osob - typů, charakterů, originálů.

V Rotreklově přemilé knížce o českých literátech se nám dostalo snad nejvěrnější podoby básníka O.F.Bablera. Literatura mu byla kněžstvím a úkolem stejně závažným. Méně je známá Bablerova spolupráce s hudbou, respektive překlady pro hudebníky: Zemlinského Skřet, Křídový kruh, R.Strausse Arabella, Respighiho Marie Egyptská, Lukrecie, Monteverdiho Orfeus, Rocca Dýbuk, Haydnův Svět na měsíci a vlastní libreto pro Chlubnovu operu V den počátku. Nevydán, v rukopise snad nadále zůstává překlad Armina Schiblera "Španělská růže". Babler se neomezil jenom na operní texty. Přeložil také mnoho písní Cajkovského, Schuberta, Schiblera, Komanttha a jiných. 26.I.1991 uctíváme básníka a překladatele Bablera po devadesáté - požehnaných narozenin se však nedožil - zemřel na sv.Kopečku 24.II.1985.

Zvláště zasloužilým mužem o pražský Hlahol je Antonín Adámek, jehož skonu vzpomínáme po šedesáté od 26.I.1931. Členem známého pěveckého spolku byl Adámek plnou polovinu století, z toho 25 let starostou a po odchodu na odpočinek čestným starostou. Za Adámkova působení se Hlahol zbudoval svůj vlastní stánek, známý dům na nábřeží mezi Národním divadlem a Jiráskovým mostem, ve stylu třetího baroku - v ostrém kontrastu k hyper moderní budově nedalekého "Mánesa" českých výtvarníků

když budete slušní a dobří, ale také stateční, když se budete řídit zásadami morálky, které jsou obecně uznávány ve všech civilizovaných státech. Chci vám to ukázat na příkladu sochy Svobody v newyorském přístavu, která je zároveň majákem, který v noci svítí a je tak znamením pro lodi na širém moři. A je to zvláštní: každé ráno musí hlídač odklízovat mrtvé a těžce zraněné ptáky, kteří v noci letěli kolem sochy, byli oslněni světlem a po nárazu padli k zemi. I vy mladí máte dnes více svobody než dřív, dejte ale pozor, abyste ji nezneužili a abyste na toto zneužití, které může mít různou podobu, nedoplatili zdravím nebo dokonce životem. Usilujte o pravou radost a pravý pokoj, které jsou plodem čistoty srdce a zdravých morálních zásad.

Přeji vám všem, drazí spoluobčané, plnost vánočního pokoje a Božího požehnání.

K.B.Jirák.

Nejenom jako skladatel, i lidsky měřeno byl tento hudebník výjimečnou osobností. Však ho nezamířel ani pražský režim, ačkoliv Jirák žil a pracoval už před únorem 48 v cizině a domů se ze známých důvodů nevrátil - dožil v USA. Letos, 28.1. by oslavil sto let života. Za daných okolností přejímá aktérovu poslání jeho hudba. Však ve vzpomínkách je Jirák všude, kudy vedla jeho cesta od maminky, která mu s otčímem dr. Freskem byla první učitelkou k Fr.Waicovi a dál k J.B.Roersterovi a Vít, Novákovi - ale to už měl za sebou první skladby z gymnasijských let. Jirákův rozhled zejména literární a bohaté jazykové znalosti mu otevíraly dveře do společnosti i mimopražské. Záhy se mohl věnovat referátům. Prvním, kdo si všiml Jirákovy komposičního nadání byl Josef Suk upozorněním, že roku 1912 figuroval mezi předními českými skladateli. Operu Apollonius z Tirany Kovařovic v Národním divadle sice odmítl, ale Jirák nezlomen šel dál. Jeho písně a komorní hudba zastupovaly u nás předválečnou modernu. Sbormistrem ve Vinohradském divadle byl kratičko, odešel do Hamburku, kde v klidu dokončil několik rozpracovaných komposic (např. 1.symfonii). Po převratu 1918 vedl operu v Brně, krátce působil v Mor. Ostravě, s Hlaholem podnikl jeho sbormistr zájezd do Jugoslaviie, nato byl prof. pražské konservatoře, odkud si vzal několikaletou neplacenou dovolenou - deset roků na konservatoři přijímaly noviny referáty od druhého dirigenta C.F. Zjevně se Jirák nehlásil k žádnému dobovému vlivu s jeho problémy, ale "všem byl práv". Z žáků na konservatoři vynikli Iša Krejčí, Jar. Ježek a Kabeláč. K.B.Jirák vynikl také organizačně. Nutno poznamenat, že dirigoval snad ve všech větších městech Evropy kromě něk. zemí na jihu. Do šíře rozsáhlé bylo tvůrčí pole Jirákovo - od klavíru psal všechny různé druhy až po kantáty, literárně pak to byly nesčetné práce. Jenom jejich vypsání by dalekosáhle překročilo rozsah tohto medailonku. Ke K.B.Jirákovi samozřejmě patří práce o něm. Byla jich dlouhá řada, v níž zatím postrádáme zhodnocení roků v USA. K tomu jistě dojde po nastolení všeobecné jistoty a uklidnění poměrů v jeho a naší rodné zemi.

Jiří Karásek ze Lvovic
(kresba Miloš Endlera)

Jiří Karásek ze Lvovic.

Od bohosloví za kancelářský stůl, do křesla šéfa Poštovního musea, k redakčnímu koši Moderní revue (setřval tam 30 let) pokračoval na své pouti životem zakládáním sbírek knižní tvorby, archiválií a nakonec výtvarného umění, jež se stala základem známé Karáskovy galerie. Od devadesátých let psal Jiří Karásek básně a k výtvarnému umění se přiblížil s posice kritika - to je ve zkratce čára jeho stop, nad nimiž mnohdy hřmělo a sjížděly blesky. Básníka, jehož počátky mnozí odmítli pro morbidnost a zařadili ho mezi dekadenty, někteří kritikové nepřijali nikdy. Např. F.X.Šalda. Jejich střetnutí je stále v živé paměti. Bylo vedeno na ostří nože. Básník byl pokárán za formulaci subjektivního stanoviska jako rozhodujícího a pak rozcupován detailním rozvedením Šaldova objektivismu. Však od prvních vystoupení šel Karásek životem tak trochu poznamenán neustáleným myšlením, kolísáním z jednoho výkyvu do druhého ba zdá se, že prvním označením také byla dotčena všechna pozdější činnost nejen tvůrčí, nýbrž i kritická. Není bez zajímavosti, že nejméně si Karásek cenil své kritiky, zatím co kritika je označila za daleko lepší práce než vlastní básně. Pokud možno v časovém odstupu soudit, Karáskův vnitřní postoj básnický nijak neoslabil jeho zájmy sběratelské. Za likvidace jeho Galerie na příkaz všemocného Z.Nejedlého došlo ke ztrátám prý významným (řady objektů), které rafinovanými průtahy Karásek zachránil před zájmem a snahami Nacistů, jak popisuje poutavě dr. Storch-Marien. Osudy uměleckých děl bývají někdy neméně pohnuté, že se přibližují osudu lidí. Jiří Karásek ze Lvovic se narodil před 120 roky a zemřel před čtyřiceti léty - 24.1.1871-5.III.1951.

Koncem ledna nejen u nás, nýbrž v celém světě proběhnou připomínky výročí dvou geniů světové hudby a to ve stejný den: 27.1. Před 235 roky se narodil Wolfgang Amadeus Mozart, před 90 roky toho dne zemřel Giuseppe Verdi. Díla obou skladatelů zůstávají záviděníhodně živá jak na koncertním podiu tak i na proslavených scénách operních.

28.1.1069 - devítistech třiceti letech jedno z nejstarších výročí zde vzpomínaných praví, že toho dne zemřel ve třiceti letech kníže Spytihněv II., řečený Spravedlivý. Necht' odpočívá v pokoji. My se zatím rozhlédneme staletími, která od jeho času uplynula, abychom případně objevili jiného panovníka naší země, kterému by přídomek aspoň podobně ctnosti také přináležel.

Význačným žákem Antonína Wolfa byl rodák ze Zlonic, Karel Douša (28.1.1876 - 3.IV.1944). Tak, jako už mnoho jiných, po získání hudebních základů ve Zlonicích, odchází na varhanickou školu do Prahy. Po jejím absolvování učil na hud. škole Josefa Čermáka, brzo se však stal řiditelem kůru a varhaníkem u Křížovníků, Minoritů a v chrámě na Smíchově. Roku 1907 se stal kapelníkem u sv. Víta, kde působil téměř třicet let. Nakrátko také zastupoval sbormistra Knittla v pražském Hlaholu, kde provedl Dvořákovy Svatební košili a Stabat Mater. Od roku 1919 zastával místo profesora církevního zpěvu a varhan na pražské Konservatoři. Jako skladatel je Douša znám jako autor několika mši a jiných církevních skladeb. Mimo skladeb pro chrám napsal menší skladby pro klavír, několik písní a ženských sborů.

Svědomitý archivář a historik, dr. V.V.Kremer se narodil před 85 roky, 28.1.1906. Před deseti roky slavil pětasedmdesátku mši ve svatováclavské kapli u sv. Víta, kde byl sezdán s chotí Marií - kde a jak oslavuje letos ---- nemohu Ti, Viléme, přát schůdnější cestou než je tato, ale věřím, že se k tobě neradostmi světa vezdejšího prodere moje upřímná pravice se stiskem, který Tě ujistí, že se shledáme, určitě se sejdeme a pak si popovídáme zase tak otevřeně, jako před léty v jáchymovských "jeslích".

Mezi nenapravitelně zanícené krajaný s vlastenecky kulturními zájmy a úmysly patřil také dr. Robert Vlach, básník, překladatel, aditor essayista, který zemřel ani ne padesátiletý před 25 roky (28.1.1917-29.1.1966). Pozoruhodná, ušlechtilé motivovaná byla jeho činnost již za druhé světové války, v níž sloužil dobrovolně v čs. armádě. Po válce žil v Polsku a Švédsku - psal, přednášel, překládal, založil a vedl vlastní edici "Sklizeň svobodné tvorby", jež s vážností předcházela některé jiné nakladatelské pokusy, z nichž ne jeden brzy zanikl. Vlach vydal skoro půl stovky titulů - na onu dobu úctyhodný úspěch. Některé práce vydal také pod krycím jménem Alfa. Poslední jeho sbírku básní uváděl do světa a k čtenáři rektor římského Nepomucena, dr. Karel Vrána. Sám o sobě tento fakt nasvědčuje hodnotný obsah veršů. S potěšením by je určitě uvítal i dompteur české literatury Salda.

ŠTASTNÝ NOVÝ ROK

Dovolujeme si touto cestou co nejsrdečněji poděkovat za přízeň a důvěru projevenou během roku 1990 firmě F.Pancner, Inc. Věříme, že nám i nadále zachováte svou přízeň a přejeme Vám a Vašim drahým hodně zdraví, úspěchu a spokojnosti v novém roce 1991.

Máme velký výběr importovaného zboží z Československa a jiných evropských zemí

křišťálové sklo, keramika, granátové šperky, panenky, kuchyňské potřeby, koření, byliny, cukrovinky, šátky na hlavu, pentle na kroje, kapesníky, české knihy, rekordy a kazety.

Trnka - Czech-English-English-Czech dictionary = \$7.95. Say it in Czech (English-Czech Phrase book) = \$3.50. Czech language program (Audiocassette with Lesson manual) = \$9.98.

Sušené hřibky imp.z Evropy, světlé, drobné, krájené: 1 lb \$26.50, 1/2 lb \$14.00, 1/4 lb \$7.50.

Velký výběr blahopřání v řeči české, slovenské, anglické, polské, německé a italské. Zboží je možno koupit na kredit karty VISA a MASTER CARD.

Přijďte, rádi Vás obsloužíme!
F. PANCNER, INC.
6514 W. Cermak Road, Berwyn, IL.
Tel.: (708) 484-3459
Zástupce Tuzexu

Obchodní hodiny: Denně od 9.30 ráno do 6.00 večer, v sobotu od 9.00 ráno do 6.00 večer, v neděli zavřeno.

First National Bank of Cicero

The Foundation of a Solid Community.

CALL ON US! 780-5000

Serving Our Community Since 1921

- 24 Hour Cash Station®
- Two Locations
- Free Parking • Drive-Up Banking
- Complete Trust Services Available

A PINNACLE BANK

6000 West Cermak Road, 2500 South Cicero Avenue, Cicero, Illinois 60650, Phone 780-5000, Member FDIC